

FEM FÆRINGER

ECONOMIC HALL NIKONIUNG I WALL

Fimm Føroyingar Fem Færinger Five Faroese

Nordisk Konstcentrum, Norðurlandahúsið í Føroyum

Litfagurt í einum blýlitaðum landi

„Langt úti í tí kvíksilvurlýsandi verðinshavi liggur eitt einsamalt lítið blýlitað land. Hetta pinkulítla fjallalandið er í stóra havinum eins líkt einum sandkorni á gólvínnum í einari veitsluhøll. Men sæð við lesiglesi er hetta sandkornið hóast alt ein rættiligur heimur við fjöllum og dölum, sundum og firðum og húsum við smáum menniskjum“.

Føroyar eru landið við ljósinum, tað til eina og hvørja tíð skiftandi ljósið, eitt spælipláss hjá veðurspámonnum – og hjá listafólkum. Á oyggjum búgvá einans 47.000 fólk á hesum veðurbitnu oyggjum, sum William Heinesen við hesum endurgivna úr bókini „Glataðu spælimenninir“ og øðrum av sínum frálíku bókum. Nógvur ørskapur skal til til tess at fullfiggja ætlanina „at byggja Føroyar“, tí fólk kunnu ikki búgvá har, av veruligum orsökum, segði Heðin Brú, ein annar av teimum kendastu føroysku rithøvundunum.

Líka síðani teir fyrtu norðmenninir komu til Føroyar, hava hesar 18 oyggjarnar, ið liggja miðskeiðis millum Noreg og Islandi verið eitt ferðamál, fyrist fyrst at koma burtur úr norsku kúgingini, í okkara tíð at uppliva órørda og villa nátturu, LJÓSIÐ, fuglarnar og eisini eitt söguligt sús i einum nýtímans norðurlendskum samfelagi. Vælferðarsamfelagið Føroyar hevur mangt og hvat at bjóða, og millum tær fremstu gávurnar, Føroyar geva hinum partinum av Norðanlondum, er myndalistin. Føroyskt list og mentan er sjálvandi í stórstá mun umboðað í Føroyum, og tað er eisini undrunarvert at síggja, hvussu væl føroyskir

rithøvundar, tónleikarar og myndalistfólk gera vart við seg eisini langt burtur frá tí lítla sandkorninum í tí kvíksilvurlýsandi verðinshavinum.

Ferðaframsýningin „Fimm føroyskir listamenn“ gevur eina góða mynd av teimum leiðandi føroysku myndalistamonnunum í dag. Staffen Carlén, stjóri í Nordiskt Konstcentrum í Sveaborg, nærindis Helsingfors hevur valt út listamenninár. Listauummælarin Bent Irve, Jyllandsposten, hevur valt út tey einstóku listaverkini, og Norðurlandahúsið í Føroyum við Jan Kløvstad hevur lagt arbeiðið til rættis.

Listasavnsleiðari – og listamaðurin Bárður Ják-upsson hevur skrivað eina serliga grein um Listaskálan og tí gleðiligu útbyggingini av hesum virðismikla og livandi listasavni.

Nordisk Kunstcentrum hevur sum sína fremstu uppgávu at menna og samskipa norðurlendska samarbeiðið innan myndalist -málningar, høggmyndir, tekning, grafikk, tekstillist, listahandverk, listaídnað, formning, foto, byggilist og onnur slög av list fyri at økja vitanina um listina í norðurlendskum grannalondum og norðurlendska lista eisini utan fyri Norðanlond.

Norðurlandahúsið í Føroyum hevur, síðani Ola Steen úr Noregi teknaði húsið, og síðani tað varð latið upp í 1983, arbeitt við at fáa norðurlendska list til Føroya, føroyska mentan til hini Norðanlond og hevur eisini samstarvað og stuðlað tí ríka føroyska mentanarlívinum.

Tríggir týdningarmiklir stovnar í norðurlendsk-

um lista- og mentalívi standa oftan fyri samarbeiðið. Tann týdningarmiklasti av hesum er føroyski Listaskálin, sjálv lívæðrin í tí føroyska listalívinum. Tað er við støði í framsýningunum við teir føroysku myndalistamenninár í Listaskálanum og sum so kunnu liva av hesum, at føroysk list hevur fangið umboðan í eini slíkari breidd og djúpd, at norðurlendskar listauummælarar hava sæð týdningin av hesum. Harafrat eru Nordisk Kunstsentrum og Nordisk Kunst- og Kunstdustrikomité komin við fakkunnleika og óførum tilskoti fyri at fáa ferðafremsýningina í gongd. Og Norðurlandahúsið í Føroyum hevur gleði og æru av at vera bindiliðið millum føroyska og norðurlendska list og mentan, ein partur teir ungu stovnarnir í miðdeplinum í norðurlendskum mentanarlívi við gleði taka upp á seg.

Norðurlandahúsið í Føroyum
Jan Kløvstad

Nordisk Kunstsentrum
Staffan Carlén

Farverigt fra et blyfarvet land

„Langt ude i det kviksølvlysende verdenshav ligger et ensomt lille blyfarvet land. Dette lillebitte klippeiland forholder sig til det store hav omtrent som et sandkorn til gulvet i en balsal. Men set under forstørrelsesglas er dette sandkorn alligevel en hel verden med bjerge og dale, sunde og fjorde og huse med små mennesker.“

Færøerne er landet med lyset, det stadig skiftende lys, en tumleplads for vejrguder – og for kunstnere. Der bor kun 47.000 mennesker på disse forblæste øer, som William Heinesen har gjort verdensberømte gennem de her citerede „De fortalte spillemænd“ og andre af sine fantastiske bøger. Der skal megen galskab til for at kunne gennemføre projektet „at bygge Færøerne“, fordi der bor ikke mennesker på Færøerne af praktiske grunde, sagde Heðin Brú, en anden af de store færøske forfattere.

Lige siden den tid, de første nordmænd kom til Færøerne, har disse 18 øer, der ligger midtvejs mellem Norge og Island, været et rejsemål, først var det for at komme væk fra undertrykkelse i Norge, i vores tid for at opleve urørt og vild natur, lyset, fuglene og også et historisk sus i et moderne nordisk samfund. Velfærdsamfundet Færøerne har meget at byde på, og mellem de første gaverne, Færøerne giver resten af Norden, er billedkunsten. Færøsk kunst og kultur er selv-følgelig rigest repræsenteret på Færøerne, og det er imponerende at se, hvor stærkt færøske forfattere, musikere og billedkunstnere markerer

sig også langt udenfor det lille sandkorn i det kviksølvlysende verdenshav.

Vandredudstillingen „Fem færøske kunstnere“ præsenterer fem af de ledende færøske billedkunstnerne af i dag. Direktør Staffan Carlén i Nordiskt Kunstcentrum på Sveaborg ved Helsingfors har udvalgt kunstnerne. Kunstkritiker Bent Irve i Jyllandsposten i Danmark har valgt ud de enkelte kunstværker, og Nordens Hus på Færøerne ved Jan Kløvstad har organiseret arbejdet.

Museumslederen – og kunstneren – Bárður Jákupsson har skrevet en artikel om Listaskálin og den glædelige udbyggelse af dette værdifulde og levende museum.

Nordisk Kunstsentrum ser som sin primære opgave at udvikle og samordne det nordiske samarbejde indenfor billedkunsten -maleri, skulptur, tegning, grafik, tekstilkunst, kunsthåndværk, kunstindustri, formgivning, foto, arkitektur og andre kunstformer for at kunne øge kundskaben om kunsten i nordiske nabolandene og nordisk kunst også udenfor Norden.

Nordens Hus på Færøerne har siden den norske arkitekt Ola Steen tegnede huset, som blev åbnet i 1983, arbejdet for at få nordisk kultur til Færøerne, færøsk kultur til resten af Norden og har samarbejdet med og støttet det rige færøske kulturliv.

Tre vigtige institutioner i nordisk kunst- og kulturliv står altså bag samarbejdet. Den vigtigste er det færøske kunstmuseum Listaskálin, selve

A blaze of colours from a leaden- coloured land

livsnerven i det færøske kunstnerliv. Der er et udgangspunkt i utstillingen med de professionelle færøske billedkunstnerne i Listaskálín nemlig, at færøsk kunst har ladet sig repræsentere i så stor en bredde og dybde, at nordiske kunstkritikere har set kvaliteten. Videre har Nordisk Kunstsentrums og Nordisk Kunst- og Kunstindustrikommité kommet med fagkundskab og solide tilskud for at få vandredurstillingen i gang. Og Nordens Hus på Færøerne har glæde og ære af at være bindeleddet mellem færøsk og nordisk kunst og kultur, en rolle denne unge institution i centrum af nordisk kulturliv med glæde påtager sig.

Norðurlandahúsið í Føroyum
Jan Kløvstad

Nordisk Kunstsentrum
Staffan Carlén

"Far out in an ocean that gleams and glitters like quicksilver may be found a small, leaden-colored land. In proportion to the immense ocean the size of the tiny mountainous land is like a grain of sand to a ballroom floor. But viewed through a magnifying glass, this grain of sand is an entire world, with mountains and valleys, inlets and fjords, and houses with tiny human beings."

The Faroes are the land of light, constantly shifting, a playground for weather gods – and artists. Only 47,000 people live on these wind-swept islands, made world famous by William Heinesen in the novel quoted above, *The Lost Musicians*, and in his other fantastic books. A great deal of lunacy was required to settle the Faroes, for people do not live in the Faroes for practical reasons, as Heðin Brú, another great Faroese author, put it.

Since the first Norse settlers came to the Faroes, these 18 islands midway between Iceland and Norway have been a goal for travellers, first those escaping Norwegian oppression, and in modern times, those keen to experience wild and unspoiled nature, the light, the birds, and a strong sense of history in a modern Nordic society. Contemporary Faroese society has much to offer, and one of the greatest gifts the Faroes have to give the rest of the North is visual art. Faroese art and culture is, of course, most richly represented on its own soil, but it is also impressive to see the extent to which Faroese

writers, musicians and visual artists have made a name for themselves beyond their little grain of sand, far out in the gleaming quicksilver of the immense world ocean.

The travelling exhibition, *Five Faroese Artists*, presents five of today's leading Faroese visual artists. Staffan Carlén, director of the Nordic Art Centre at Sveaborg near Helsinki, has selected the artists, Bent Irve, art critic for the Danish newspaper, *Jyllandsposten*, has chosen the individual works, and the Nordic House in the Faroe, with director Jan Kløvstad, has arranged the practical work.

Museum director – and artist – Bárður Jákups-son, has written a short introduction to *Listaskálin* – the Faroese Museum of Art, and the welcome extension of this vital and valuable museum.

The Nordic Art centre has as its primary role to develop and coordinate Nordic cooperation in the visual arts – painting, sculpture, drawing, graphics, textile art, handicrafts, applied art, photography, architecture and other forms of art, with the aim of increasing knowledge, both of art in neighbouring Nordic countries, and of Nordic art outside its Nordic context.

Since it opened in 1983, the Nordic House in the Faroes, designed by the Norwegian architect Ole Steen, has worked to bring Nordic culture to the Faroes, introduce Faroese culture to other countries, and has encouraged and supported the rich cultural life of the Faroes.

Three important institutions in Nordic artistic and cultural life stand behind this event. The most important is the Faroese Museum of Art, the very nerve centre of the Faroese art world. By arranging exhibitions of the work of professional artists in the Museum, it has been possible to present Faroese art in a breadth and depth which has given Nordic art critics the chance to appreciate its quality. As well, the Nordic Art Centre and the Nordic Committee of Fine and Applied Arts have provided the expertise and concrete support necessary to get this travelling exhibition moving. And the Nordic House in the Faroes has the honour and pleasure of being go-between for Faroese and Nordic art and culture, a role this young institution in the centre of Nordic cultural life gladly takes upon itself.

Nordic House in the Faroes
Jan Køvstad

Nordic Art Centre
Staffan Carlén

Føroyesk list – ein meting av eini gongd

Eftir Bent Irve

Tað eru ikki liðin 70 ár, síðani drongurin Sámal Elias gekk úti í Mykinesi og hentaði brúktar littupur, sum svenski fuglamálarin William Gislander hevði blakað frá sær. Við hesum litunum málæði Sámal sínar fyrstu myndir og mentist til tann Sámal Joensen-Mikines, ið varð Føroya fyrsti yrkislistamaður. Tað ber sostatt til at tíðarfesta umleið, nær føroyska myndlistin byrjaði. Men sum vant er altið okkurt undan tí fyrsta, og leitar tú aftur til ta elstu slóðina eftir eina føroyska myndlist, kemur tú uppaftur 70-80 ár aftur í tíðina, til miðskeiðis í 1800-árunum, tá ið húskallurin Tiðrikur á Skarvanesi málæði sínar skreytbúnu fuglamyndir, sum vit bara kenna 5 av nú. Eisini í tíðarskeiðnum millum Tiðrik, ið doydi í 1865, og Mikines, ið varð borin í heim í 1906, voru tað fólk, ið málæðu, hetta høvdu tey ikki lært. Men fólk sum Niels Kruse, Jógvan Waagstein og Kristin í Geil lótu ta myndevnisliga átrokandi føroysku náttúruna bjóða sær av, og teirra nýskapandi landslagslysingar vaktu stóran áhuga og vórðu umhildnar millum manna. Grundarlag varð her lagt fyrir heimligari føroyskari fatan av landslagnum.

Men tann stóri vegarin, maðurin, ið lyfti føroyska list upp í yrkisligt álvara og ábyrgdarkekslu, var tó Sámal Joensen-Mikines, sum trý ár eftir, at hann var farin at mala, sýndi fram sínar fyrstu málningar í Havn í 1927. Framsýningin varð ógvuliga væl móttíkin. Tað sást beinanvegin, at tann ungi málarin kundi gera sítt til at stimbra

og menna ta tjóðarmentanina, sum fólk eisini tá høvdu so stóran áhuga fyri. Mikines fekk studning, og longu árið eftir finna vit hann á lista-akademínum í Keyppmannahavn, har hann kom at vera næmingur hjá professarunum báðum Ejnar Nielsen og Aksel Jørgensen. Serliga tann fyrri fekk týdning fyri Mikines, fylgdi honum við áhuga og gav honum rósandi orð øll árini. Ávíasar royndir og felags lívsáskoðan knýttu teir báðar listamenninar saman. Ejnar Nielsen, ið var hugtikin av deyðanum, hevði í 1897 málæð sí stranga, dapra málning „Og í eygum hansara sá eg deyðan“. Frá sínum lítlu oyggjasamfelagi kendi Mikines lívssins veruleika, og ein álvarsleg uppliving var, at stórur partur av bygdarmannunum druknaði á havinum í 1934. Tað var eftir hesa vanlukku, Mikines málæði sínar sterku, døkku sorgarmyndir, sum William Heinesen kallaði „Mikinesar passiðnismusikk“.

Við sorgarmundunum varð ein stór, nýggj upprunalig føroyesk list til. Men eins týdningarmikil voru, í breiðari merking, hini verk hansara, sum vístu føroyingum dygdargóða og listarliga virðis-mikla lýsing av menniskjum og støðum, tey kendu væl. Her kom ein list, tey skiltu, úr teirra eigna umhvørvi, og norðurlendskari list gav Mikines eisini nakað ektað føroyskt við sínum litríku og dramatisku grindadrápsmyndum. Myndlistarliga grundarlagið, Mikines møtti sínum føroyska myndaheimi við, var í stóran mun dansk og fest í málningalagnum hjá danska ættarliðnum í

tríatiárunum, ein rættilega dimmlitt, samanfatandi realisma. Mikines er soleiðis knýttur at tí ættarliðnum, ið fevnir um málarar sum eitt nú Erik Raadal og Søren Hjort Nielsen, ið eisini vóru næmingar hjá Ejnar Nielsen. Mikines var ein av teimum bestu. Teirra formur fyri realismu hevur verið berandi langt ávegis í fóroyaskari myndlist, har tað ómyndandi og abstrakta málid ongantíð rættilega hevur fingið fastatøkur. Eftir at Mikines í nøkur ár hevði verið at kalla einaráðandi í fóroyaskari list, vaks fram eitt heilt nýtt og sterkt ættarlið av myndlistafólkum, tað vóru málararnir Ruth Smith, Ingálvur av Reyni, grafikarin Elinborg Lützen og myndahøggarin Janus Kamban, og eisini hesi listafólkini høvdu fingið sitt útbúgvíngarstøði úr Danmark og vóru ávirkað har, meðan tey arbeiddu og lósu í árunum undan og undir heimsbardaganum.

Hesi listafólk, uttan Ruth Smith, ið andaðist summarið 1958, eru enn øll livandi og virkin. Og ávirkan teirra er ómetalig. Eina ávirkan hevði eisini danski málarin Jack Kampmann, ið búði og málædi í oyggjunum frá seinast í fjørutiárunum til miðskeiðis í sjeytiárunum. Hann var m.a. áltið í einasta listaskúla, ið higartil hevur verið í Føroyum. Og á hesum skúla, ið serliga hevði árin á triðja ættarlið av fóroyskum listafólkum, sum vit skulu hoyra meiri um seinni, verður borið fram nakað av tí lærðomi um myndaskipan og lit-samanseting, sum kundi lesast úr verkunum hjá Cézanne og danska málaranum Immanuel Ibsen. Hesi fýra nevndu listafólk umboðaðu sjálvsagt ymsar möguleikar fyri menning, ja, serliga ein teirra, Ingálvur av Reyni, sum í dag er týdning-armesti núlivandi listamaðurin í landinum. Hann bendi ikki einans á eina leið, hann gjørði hana eisini sjálvur til veruleika. Frá eini neyvari real-

ismu innan fyri myndevnini landslag, menniskja, andlitamynd hevur hann ment list sína, so hon í dag trínur fram í monumentalum komposisjónum yvir somu myndevni, frígjørðar nærum til tað abstrakta. Málningalist hansara er máttmikil og hugbráð og dømi um evnini hjá fóroyiska málaranum til at ferðast utan hóvasták millum jarðlitirnar og ælabogans litir. Mitt í skiftandi fóroyisku náttúruni við hennara ríka úrvali av jarðlitum standa húsini við sínum mangan sterku litum. Myndevnini streingja sostatt á listamannin um at spenna yvir alt litaðkið. Ingálvur av Reyni er tann av fóroyisku listafólkunum, ið stendur tryggastur í arvmentanini, men eisini tann, ið hevur flutt seg longest burtur frá henni.

Hóast Ingálvur av Reyni er farin rættilega langt við øðrvísi listarligum útláti, og Tummas Arge, ið fór so ungr, eisini gjørði tað – hann doydi 36 ára gamal í 1978 – so hevur fóroysk list ongantíð av álvara kvett sini bond til ta sterku náttúruna, hon livir í. Og tað er merkisvert, eisini í altjóða høpi, at listin hevur heldur ikki mist sitt samband við almenningin, fóroyiska fólkíð, sum er sera áhugað og keypir list: Millum menniskjuni og listafólkini í Føroyum hevur ongantíð verið fíggindskapur, ósemjur ella gjáir, ið ikki slapst um. Hetta hevur sjálvsagt gjørt eitt djúpari listakjak óneyðugt, tað sakar kanska einki. Men listafólkini hava nokk kent ein sakn eftir listaummæli og ástøðiligum kjaki. Tað liggar nær at illkenna, at nøkur av listafólkunum hava slakað í krøvum og latið vera við at gera ov víðgongdar royndir til tess at varðveita fólkssins góðvild, og eitt skifti var bygdarmyndevnið: havið, tað bratta fjallið og bygdin við litføgrum skjøldum, eitt sera nógv brúkt evni. Hetta var vorðið so mikið av einum lættisoppalag, at tað markaði til tað listarliga

ósámiliga, men eg haldi, at man yvirhøvur hefur stýrt leysur av boðunum og er komin viriliga út aftur í opnan sjógv.

Fleiri av teimum listamonnunum, sum í dag eru triðja ættarlið, teir, ið seinast hava vunnið sær sess í fóroyskum listalívi, hava vitað um ta út vatning av arvmentanini, sum ein ov stór nýtsla av bygdarmyndevninum fördi til. Men teir hava eisini roynt at sleppa undan hesum. Og sigast má, at teir fimm, sum her eru útvaldir til at umboða ættarliðið (fleiri kundu verið útvaldir, tí so gávuríkt er hetta ættarlið), hava dyrkað nýggj myndevni og aðrar framburðir. Á ein hátt hefur ættarliðið havt tað torførari enn tey undanfarnu. Ein dráplig faðiruppgerð er torfør at fremja á so lítlum plássi sum samanløgdu víddini á teimum 17 oyggiunum og ímillum 45.000 sálir, sum bæði innarliga og eksistentielt eru tætt samanknýttar. Og í Føroyum eru tey enn ikki bitin av teirri ítróttargrein, ið er vorðin so vanlig í stóru verð, at skapa list oman á list oman á list. Føroysk myndlist tykist enn rættiliga beinleiðis at hava sítt støði í hugfangaðum viðurskiftum við veruleikan og heimin uttanum. Men tað hefur sjálvsgagt verið ein avgerandi partur av arbeiðnum hjá nýggja listamannaættarliðnum at síggja nakað nýggjari og øðrvísi enn undangongumenninar. Hetta hefur fyri ein part eydnast, men kansa er samstundis eitt ávist tematiskt yvirlit dottið burtur. Tað stórfingna í fóroystu náttúruni upplivir ein ikki so sterkt hjá nýggju listamonnunum, teir eru minni breiðir í lýsingum sínum, gera meira burtur úr tí, ið er tætt hjá, og staklutum. Men eisini nærsýnið hefur sítt ríkidømi, „to see the world in a grain of sand“, sum listasøgan jú hefur givið okkum mong prógv um.

Teir fimm listamenninir í hesi framsýning eru

føddir millum 1943 og 1966, men hava longu áralangt virksemi og mangar framsýningar aftan fyri seg. Danmark hefur eisini hjá trimum teirra verið lærustaðið, men tað verður alt meira vanligt at læra í øðrum Norðurlondum. Tróndur Patursson hefur lært í Noregi, og Marius Olsen, ið enn er undir útbúgving, hefur fyribils gingið á skúla í Finnlandi og Svíríki. Aðramáta hava tey flestu fóroystu listafolkini ferðast nóg og vita rættiliga væl um tað, ið fyriferst í listini. Heimspekiligar viðsveimingar, sum jú annars trúvast væl í europ-eiskari og amerikanskari list, hava ongantíð rættiliga fingið fótin fastan millum fóroyingar, sum, tá ið samanum kemur, ikki nýtast at kenna seg meira heimføðisligar enn teir smáu, mangan heilt avbyrgdu listabólkarnir, sum í Tokyo, Köln, París, Milano, New York og øðrum stórbýum royna at billa okkum inn, hvat tað listarliga snýr seg um júst nú. Í sínari tíð minti svenski yrkjari Gunnar Ekelof heimspekingarnar á, at teirra sveimandi heilabrot í veruleikanum vóru bundin av góðari heilsu. Í Føroyum syrgir tann velduga og átrokandi náttúran fyri, at andaligur látaleikur og listarligur innbilningur fær ikki gjort seg upp í stóran mun.

Í 1983 sendi Norðurlendski Listamiðdepilin, Sveaborg, út eina stóra framsýning, „Føroysk List“, ið vísti fram tey klassiku nøvnini í fóroyaskari list við Mikines á odda. Ein vildi ynskt, at tey, ið nú vitja hesa framsýning, eisini høvdu sæð ta framsýningina, tí so hevði gongdin verið týðilig og tann listarliga menningin greið. Men hetta er ynskihugsan, og tí vil eg einans vísa á, at verkini á hesi framsýning geva eina meira óbeinleiðis og umlaðaða mynd av Føroyum. Eina mynd, ið er bæði meira serstók og meira almenn. Sum eitt nú í havmyndunum hjá Tróndi Paturssyni. Við

royndum frá tí umkransandi Atlantshavi sigur hann frá tí havi, ið nemur við allar heimsins partar og bindur saman tað staðbundna og tað alheimsliga. Í bráðræsnum ósjálvráddum málningaráttí ger hann seg sjálvan og arbeiðsgongdina so nóg til náttúru, sum tann náttúrukenslan, hann vil avmynda. Hetta er abstraktekspressionisma utan pláss fyrir einmenningsligari fáfongd. Her speglar útlátið tær størru kreftnar, eisini tá ið tað, kanska í teimum reyðu myndunum, er blöðið, menniskjunnar innara hav, ið er myndevnið.

Havið, í týdninginum hjá teimum trongaru og staðbundnu farvøtnunum, er eisini myndevni hjá Amariel Norðoy. Hann hefur málaraskemmu við útsýni yvir Vestaruvág í Havn og upplivir har havið sum arbeiðspláss. Í mongum myndum, ofta við blánandi skýmingar- ella náttlýsi, síggja vit bátarnar á firðinum. Mangan er eitt samfélagsligt sjónarmið í myndum hansara, men eisini ein sterkur dámur av huglag, sum hann antin loysir upp fyrir í dandandi rýtmiskum linjum, grovkornutari pointilismu, ið gevur varhuga av lívlígum veðurlag, ella í bláa litinum, sum samanbindur luft og vatn til sinnisins djúpa frumevni.

Torbjørn Olsen hefur eisini áhuga fyrir havnini og býnum sum myndevni, men hann er meira grammur eftir myndevnum. Hann er ídnasti og besti andlitamálarí í sínum ættarliði, men eisini meira hugfloygdar myndir av menniskjum í ymsum samanhangi standa á hansara listarligu skrá, sum ikki er so lött at seta spjaldur á. Torbjørn Olsen heldur fleiri leiðum opnum og kann í so máta líkjast einum eyðkendum færöyskum listamanni, sum, ið hvussu so er áður, mátti duga nóg: skréða bygningar, gera bókamyndir o.s.fr.

Men bestu úrslit hansara higartil eru tó andlita-myndirnar, sum hann hefur gjørt fleiri av.

Bróðir Torbjørn, Marius Olsen, tann yngsti í bólkinum, er grafikari. Hann hefur sum hinir sterkt festi í færöyska myndaheiminum, men hefur í nøkur ár verið burtur frá honum, av tí at hann lærir í útlondum. Tað er yvirhøvur ikki so nóg framburðurin sum framburðarhættirnir, ið hava hansara áhuga í lötuni. Hann hefur góðan hug til royndir og nýgerðir og ger mangt undarligt við grafiska tilfarinum, setur saman etsing og steinprent, linoskurð og steinprent og finnur fram til úrslit, ið geva góð lyfti um framtíðar nýtslu hansara av grafiska myndamálinum.

Bárður Jákupsson, tann elsti í bólkinum, er ein maður, ið tekst við mangt, m.a. er hann leiðari fyrir Listasavninum í Havn, men hann hefur eisini megi til at passa eina málningalist á høgum støðu. Myndaheimur hansara er fjøllini, sum hann fer tætt inn á í dramatiseraðari myndatulking, ið er rættiliga frí og merkt av huginum til at leggja áherðslu á teir reinu myndandi lutirnar, litin, tað rýtmiska pensilsstrokið, prikkarnar. Undir hansara fjøllum kanst tú stundum hóma brimið, men annars eru myndirnar hjá hesum ekspressionistiska málara eyðsýnd hugtikin gleði yvir grýtutum jørðildi.

Færøsk kunst – rids af et forløb

Af Bent Irve

Det er ikke mere end knap 70 år siden, at drengen Sámal Joensen gik på øen Mykines og samlede brugte farvetuber op efter den svenske fuglemaler William Gislander. Med disse farver malede Sámal sine første billeder og udviklede sig til den Sámal Joensen-Mikines, der blev Færøernes første professionelle billedkunstner. Man kan altså nogentlunde stadfæste, hvornår den færøske billedkunst opstod. Men som sædvanlig er der altid noget før det første, og går man til de tidligste spor på den færøske billedkunst, kommer man yderligere ca. 70-80 år tilbage i tiden, til midten af 1800-tallet, hvor bonden Tiðrikur á Skarvanesi malede dekorative fuglebilleder, af hvilke vi idag kun kender 5. Også i perioden mellem Tiðrikur, der døde i 1865, og Joensen-Mikines, der blev født i 1906, blev der malet, ganske vist kun af amatører. Men folk som Niels Kruse, Jógvan Waagstein og Kristin í Geil lod sig udfordre af den motivisk påtrængende færøske natur, og deres pionérprægede landsskabsskildringer vakte stor opmærksomhed og påskønnesse i befolkningen. Opbygningen af en hjemlig færøsk landskabsopfattelse blev her grundlagt.

Den store skelsættende skikkelse, manden der løftede færøsk kunst op i professionel alvor og ansvarlighed, var dog Sámal Joensen-Mikines, der tre år efter, han var begyndt at male, udstillede sin første produktion af malerier på en udstilling i Tórshavn i 1927. Udstillingen blev en stor succes. Man øjnede med det samme, at den

unge maler kunne bidrage til at fremme og udbygge den nationale kultur, som man også den gang interesserede sig stærkt for. Mikines fik støtte til studier, og allerede året efter finder vi ham på Kunstakademiet i København, hvor han kom til at studere hos de to professorer Ejnar Nielsen og Aksel Jørgensen. Især den først nævnte fik betydning for Mikines og fulgte ham opmærksomt og påskønnende gennem hele karrieren. Visse erfaringer og ligheder i livssyn knyttede de to kunstnere til hinanden. Den dødsfacinerede Ejnar Nielsen havde i 1897 malet sit strenge, dystre maleri „Og i hans øje så jeg døden“. Fra sit lille ø-samfund kendte Mikineslivets alvor, og den blev oplevelsesmæssigt stærkt understreget for ham, da en stor del af øens mandlige arbejdende befolkning druknede ved en skibskatastrofe i 1934. Det er efter den ulykke, Mikines malede sine stærke, mørke sorgbilleder, som William Heinesen kaldte „Mikines' passionsmusik“.

Med sorgbillederne blev en stor, ny original færøsk kunst til. Men nok så vigtigt, i bredere forstand, var Mikines' øvrige produktion, som viste færingerne en højt lødig og kunstnerisk forfinet skildring af mennesker og steder, som de kendte og var fortrolige med. Her kom en dybt indforstået kunst frem af deres eget miljø, og til nordisk kunst gav Mikines også noget helt genuint færøsk med sine farvestærke og dramatiske grindedrabsbilleder. Den billedsproglige udrust-

ning, Mikines mødte sin færøske motivverden med, var i høj grad dansk og forankret i den danske tredive-generations udtryksmåde, en ret mørkstæmt summarisk realisme. Mikines er således knyttet til og en af de betydeligste i den generation, som også omfatter malere som f.eks. Erik Raadal og Søren Hjorth Nielsen, der også var Ejnar Nielsen-elever. Deres form for realisme har været bærende langt frem i færøsk billedkunst, hvor det forestillingsløse og abstrakte aldrig har fået rigtig fat. Efter at Mikines i nogle år havde været nærmest enerådende i færøsk kunst, voksende et helt nyt og stærkt slægtled af billedkunstnere frem på Færøerne. Der var maleren Ruth Smith, Ingálvur av Reyni, grafikeren Elinborg Lützen og billedhuggeren Janus Kamban, og også disse kunstnere havde deres uddannelses- og påvirkningsmæssige basis i Danmark, hvor de arbejdede og studerede i årene før og under anden verdenskrig.

Disse kunstnere, bortset fra Ruth Smith, der druknede under en svømmetur sommeren 1958, er alle levende og virksomme. Og deres indflydelse er overvældende. En vis stærk indflydelse fik også den danske maler Jack Kampmann, der boede og malede på øerne i årene fra slutningen af fyrrerne til midt i halvfjerdserne. Han var bl.a. den drivende kraft i den eneste kunstskole, der hidtil har været på Færøerne. Og på den skole, der især øvede påvirkning på den tredie generation af færøske kunstnere, som vi senere skal høre nærmere om, videref bragtes nogle af de lærdomme om billedopbygning og kolorit, som kunne udledes af Cezannes og den danske maler Immanuel Ibsens værker. De fire nævnte kunstnere tegnede selvfølgelig en række nye udviklingsmuligheder, ja, især gjorde en af dem, nemlig

Ingálvur av Reyni, der idag står som den betydeligste nulevende kunstner på øerne. Han ikke alene antydede et udviklingsforløb, han realiserede det også selv. Fra en nøjeregnde realisme inden for motiverne landskab, figur og portræt har han udviklet sin kunst, så den i dag fremtræder igennem monumentale, nærmest til abstraktion frigjorte kompositioner over samme motivkreds. Hans maleri er magt- og temperamentsfuldt og eksemplificerer den færøske malers evne til at pendle suverænt mellem jordfarveskalaen og regnbuespalterns alle farver. Midt i den omskiftelige færøske natur med dens rige spektrum af jordfarver ligger husene med deres ofte stærkt malede ydre. Der appelleres således fra motiverne til kunstneren om at spænde over hele registeret. Ingálvur av Reyni er blandt de færøske kunstnere i dag den, der stikker dybest i traditionen, men også den, der har bevæget sig længst og dristigt væk fra den.

Skønt Ingálvur av Reyni har vist ganske yderliggående kunstnerisk udtryk, og den tidligt afdøde Tummas Arge også gjorde det i sin korte levetid – han døde som 36-årig i 1978 – så har færøsk kunst aldrig for alvor kappet sin forankring i den stærke omgivende natur. Og kunsten har bemærkelsesværdig nok måske ligefrem globalt perspektiv, heller ikke mistet sin tilknytning til publikum, den færøske befolkning, som bredt interesserer sig for og køber kunst. Mellem menneskene og kunstnerne har der på Færøerne aldrig været fjendskaber, konflikter eller uoverstigelige afstande. Det har selvfølgelig overflødigjort en dybere kunstdebat, hvad man måske ikke skal beklage. Kunstnerne har dog nok følt savnet af kritik og teoretisk diskussion. Man kan nærliggende mistænke, at nogle af kunstnerne

har givet køb, men hensyn til at undlade altfor vidgående eksperimenter, for at bevare den folkelige bevågenhed, og i en vis periode var bygdemotivet: havet, det stejle fjeld og bygden med maleriske gavlhuse, et så stærkt udnyttet motiv, at det var blevet så meget af en *schlager*, at det grænsede til det kunstnerisk kompromitterende, men jeg synes, man stort set har klaret skærerne og er kommet værdigt ud i sejlbart farvand.

Flere af de kunstnere, der i dag udgør tredie generation af færøske kunstnere, de senest etablerede i færøsk kunstliv, har haft føeling med den traditionsudtynding, som overudnyttelsen af bygdemotivet udgjorde. Men de har også bevidst bestræbt sig på at komme fri. Og for så vidt må man sige, at de fem, som her er udvalgt til at repræsentere generationen, flere kunne være udvalgt, så rig er generationen nemlig på talenter, at de har opdyrket nye motivområder og andre udtryksmåder. På en måde har de haft det sværere end deres forgængere. Et drabelig faderopgør lader sig dårligt realisere indenfor en så lille plads, som de atten øers beskedne samlede areal udgør, og blandt 45.000 sjæle, der både inderligt og eksistensielt er tæt knyttet til hinanden. Og man er på Færøerne endnu ikke blevet grebet af den, efterhånden i den store verden, udbredte sport at skabe kunst på kunst på kunst. Færøsk billedkunst synes endnu i ret direkte grad at være næret af et engageret forhold til virkeligheden og den omgivende verden. Men det har selvfølgelig været en afgørende del af den nye kunstnergenerations arbejde at få øje på noget nyt og anderledes end forgængerne. Det er tildels lykkedes, men dog måske med tab af et vist motivistisk overblik. Den storladenhed, den færøske natur rummer, oplever man hos de

nye kunstnere ikke så stærkt, de er mindre brede i deres skildringer, mere fordybede i facetter og detaljer. Men også nærsynet har med sig rigdom, „to see the world in a grain of sand”, hvad kunsthistorien jo har givet os mange beviser på.

De fem kunstnere på denne udstilling er født mellem 1943 og 1966, men har allerede mange års virksomhed og mange udstillinger bag sig. Danmark har også for tre af disse kunstnere været lærestedet, men der er stigende tendens til at tilbringe studietid i andre af de nordiske lande. Tróndur Patursson har lært i Norge, og Marius Olsen, der endnu er under uddannelse, har foreløbig frekventeret skoler i Finland og Sverige. Løvrigt er de fleste færøske kunstnere ret meget berejste og ganske velorienterede om, hvad der foregår i kunsten. Filosofiske vidtløftigheder, der jo ellers trives frodigt i europæisk og amerikansk kunst, har aldrig rigtigt vundet indpas hos færingerne, der, når det kommer til stykket, vel ikke behøver at føle sig mere provinsielle end de små, ofte ganske isolerede kunstenklaver, der i Tokio, København, Paris, Milano, New York og andre storbyer forsøger at bilde os ind, hvad det kunstnerisk set handler om netop nu. I sin tid mindede den svenske digter Gunnar Ekelöf filosofferne om, at deres udsvævninger dybest set var afhængige af det gode helbred. På Færøerne sørger den vældige og allestedsnærværende natur for, at åndelige spilfægterier og kunstnerisk indbildskhed ikke kan hævde sig i den store målestok.

I 1983 udsendte Nordisk Konstcentrum en stor udstilling, „Føroysk List”, som præsenterede færøske kunstneres klassiske navne med Samuel Joensen-Mikines i spidsen. Man kunne ønske, at denne udstillings besøgende også havde set den

udstilling, for så havde forløbet været klart og en udvikling smukt aftegnet. Men det er ønsketænking, og derfor vil jeg nøjes med at gøre opmærksom på, at værkerne på denne udstilling giver et mere indirekte og transformeret billede af Færøerne. Et både mere specifikt og mere alment. Således som f.eks. i Tróndur Paturssons havbilleder, der med erfaringer fra det omkranrende Atlanterhav fortæller om et hav, der rører alle dele af verden og forbinder det lokale med det globale. I en hovedkuls spontanistisk malemåde gør han sig og processen så meget til natur som den naturfølelse, han vil afbilde. Det er abstrakt-ekspressionisme uden plads til individualistisk forfængelighed. Her spejler udtrykket de større kræfter, også når det, måske i de røde billeder, er blodet, menneskets indre hav, der er temaet.

Havet, i de mere snævre og lokale farvandes betydning, er også Amariel Norðoys motiv. Han har atelier med udsigt til Tórshavns Havn og oplever der havet som arbejdsplass. I mange billeder, ofte henlagt til det blånde aften- eller natlys, ser vi bådene på fjorden. Der er bestemt ofte et socialt aspekt i hans billeder, men også et så stærkt stemningspræg, som han enten giver udløsning i en gyngende rytmisk linjeføring, en grovkornet pointilisme, der giver indtryk af livligt vejrlig, eller den blå farve, som sammenføjer luft og vand til sindets dybe element.

Havnen og byen Tórshavn interesserer også Torbjørn Olsen som motivør, men han er mere forslugen på emner. Han er sin generations både flittigste og fineste portrættør og har udført adskillige portrætter. Men også mere fantasiprægede billeder af mennesker i situationer står på hans kunstneriske program, som ikke så let lader

sig etikettere. Torbjørn Olsen holder flere veje åbne og kan i den henseende ligne en typisk færøsk kunstner, der, i hvert fald tidligere, måtte kunne meget: udsmykke, illustrere bøger, tegne frimærker etc. Hans fineste resultater til i dag er dog portrætterne.

Torbjørn Olsens bror, Marius Olsen, den yngste i gruppen, er grafiker. Han har, som de andre, stærk forankring i den færøske motivverden, men har gennem nogle år været på afstand af den i kraft af studier i udlandet. Det er i det hele taget ikke så meget udtrykket som udtryksmidlerne, der for tiden har hans interesse. Han har lidenskab for eksperimentet og gør mærkelige ting med de grafiske materialer, kombineret ætsning og litografi, linoleumssnit og litografi, og opnår virkninger, der er lovende for hans fremtidige håndtering af udtryksmidlerne.

Bárður Jákupsson, den ældste i gruppen, er en mand af mange gøremål, bl.a. leder han Kunstmuseet i Tórshavn, men har også kraft til at passe et maleri af høj kvalitet. Hans billedverden er fjeldene, som han går tæt på i en dramatiseret billedfortolkning, der er ret fri og præget af lysten til at accentuere de rene billedelementer, farven, det rytmiske penselsstrøg, prikkerne. Ved fodeni af hans fjelde kan man af og til skimte brændingen, men ellers er hans billeder udpræget geologisk fascination, fremstillet af en ekspressionistisk maler.

Faroese art – a sketch in time

by Bent Irve

It is hardly more than 70 years since the boy, Sámal Joensen, wandered around his home island of Mykines picking up the empty paint tubes discarded by Swedish bird painter, William Gislander. With these paints, Sámal painted his first pictures and eventually became Sámal Joensen Mikines, the first professional visual artist in the Faroes, thus establishing a rough starting date for Faroese visual arts. But as usual, there is always someone who precedes the "first". To return to the earliest traces of Faroese visual art, one must go back a further 70-80 years in time to the mid-1800s, when the farmer Tíðrikur á Skarvanesi was painting his decorative bird pictures, of which only five are known today. Some other painting was also produced in the period between Tíðrikur, who died in 1865, and Joensen-Mikines, born in 1906, although this was only by amateurs. But people such as Niels Kruse, Jógvan Waagstein and Kristin á Geil were inspired by the thematic and commanding natural environment of the Faroes, and their pioneering landscapes aroused a great deal of attention and appreciation among the population. With their work, the foundations for local Faroese perceptions of landscape were laid.

The great, epoch-making figure, the man who lifted Faroese art up to the level of professional sincerity and responsibility, was however, Sámal Joensen Mikines. Three years after he began to paint, he displayed his first series of works at an

exhibition in Tórshavn in 1927. The exhibition was a great success, and it was immediately recognised that the young painter had a talent which could help promote and develop the national culture, a matter of intense interest at that time. Mikines received support for his studies, and already the following year we find him at the Academy of Art in Copenhagen, where he came to study under the two professors, Ejnar Nielsen and Aksel Jørgensen. The former of the two, in particular, was significant for Mikines, and followed him with interest and appreciation throughout his career. Certain common experiences and similarities in world view formed a bond between these two artists. Ejnar Nielsen, fascinated by death, painted in 1897 his severe and sad work: "Og i hans øjne så jeg døden" ("And in his eyes I saw death"). From his tiny island society, Mikines also knew the darker side of life, and this was especially underlined for him in concrete terms when a large part of the male, working population of his island drowned in a boat accident in 1934. It was after this disaster that Mikines painted his strong, dark paintings of mourning, which William Heinesen called "Mikines's passion-music".

With his paintings of sorrow and grief, a large, new and original Faroese art was born. But equally important, in a broader view, was Mikines's other work, which showed Faroe Islanders a refined and artistically sophisticated depiction

of people and places they recognised and were familiar with, giving them a deeply sympathetic art of their own milieu. To Nordic art Mikines also gave something genuinely Faroese with his strongly coloured and dramatic paintings of the whale hunt. The armory of visual language with which Mikines confronted his subject matter was to a great extent Danish, and anchored in Danish forms of expression from the thirties, a rather dark-voiced, summary realism. As such, Mikines was one of the most significant in a generation which also included artists such as Erik Raadal and Søren Hjorth Nielsen, also students of Ejnar Nielsen. Their form of realism has been carried on much further in Faroese visual art, where the formless and abstract have never really taken a firm hold. After Mikines had represented Faroese art virtually alone for several years, a strong new generation of artists appeared in the Faroes, namely the painters Ruth Smith and Ingálvur av Reyni, graphic artist Elinborg Lützen, and sculptor Janus Kamban. These artists also had their educational and formative backgrounds in Denmark, where they worked and studied in the years before and during the Second World War.

These artists, with the exception of Ruth Smith, who drowned while swimming in 1958, are all still productive. And their influence is overwhelming. A certain strong influence was also exerted by Jack Kampmann, who lived and painted in the Faroes during the years from the end of the forties to the mid-seventies. He was, for example, the driving force behind the only art school ever to have been in the Faroes. This school, which had a particularly formative influence on the third generation of Faroese artists, (about whom more below), provided a forum for

the ideas and teaching of composition and colouring which derived from the works of Cezanne and the Danish painter Immanuel Ibsen. The four artists in question outlined a series of new possibilities for development, in particular Ingálvur av Reyni, who is now the most significant living artist in the Faroes today. Not only did he suggest a process of development, he also realised it himself. From a highly calculated realism grounded in landscape, figure and portrait, he has developed his art such that today it is expressed in monumental compositions, almost liberated to abstraction, focused on the same range of subjects. His painting is full of power and temperament, and exemplifies the Faroese painter's ability to swing supremely from the colours of earth to the palette of the rainbow. Amidst the shifting natural scene of the Faroes with its rich spectrum of earth colours, stand the houses with their often brightly-painted exteriors. The appeal from the subject to the artist is thus to span the entire register. Of Faroese artists today, Ingálvur av Reyni is the one who has the firmest roots in tradition, and yet the one who has moved furthest and most boldly away from tradition.

Although Ingálvur av Reyni has shown quite radical artistic expression, as did the late Tummas Arge during his short life (he died at the age of 36 in 1978), Faroese art has never seriously cut its ties with the powerful natural environment. Neither has the art, strange as it may seem in a global perspective, lost its connection with the public, the Faroese people, who take an energetic interest in art and in purchasing works of art. In the Faroes there have never been animosities, conflicts or unsurmountable rifts between artists and the public. This has of course made a deeper

artistic debate superficial, which is not in itself a reason for regret. But the artists have no doubt felt a lack of criticism and theoretical discussion. One obviously suspects that some of the artists have made compromises by avoiding all too radical experiments in order to maintain public favour. At one time the village theme: the sea, the steep mountains and the village with its picturesque gabled houses, was such a predominant motif, such a "hit", that it began to border on artistic compromise. But I think on the whole these rocky waters have been passed with dignity and a course has been set in the open sea.

Many of the artists who today make up the third generation of Faroese artists, those most recently established in the art scene of the Faroes, have had some contact with the dilution of tradition which resulted from the overuse of the village motif. But they have also consciously worked to free themselves of it. And in fact one must say that the five who have been selected to represent the generation here (many others could have been chosen, so rich in talent is this generation), have managed to create new thematic realms and alternative forms of expression. In one way it has been more difficult for them than for their predecessors. A huge rebellion can hardly be realised in the tiny place that these 18 islands make up, with 47,000 souls who are so closely bound to one another, both internally and existentially. And in the Faroes one has not yet been gripped by the sport which has now become widespread in the larger world of creating art of art of art. Faroese visual art still seems quite directly to be fed by an engaged relationship to reality and the surrounding world. But of course a significant part of the work of the new

generation of artists has been to see things in a new and different way than their predecessors. This has been a success in part, but perhaps at the expense of a certain thematic overview. The majesty of Faroese nature is not experienced as strongly in the works of these new artists, they are narrower in their depictions, but with a greater depth of facet and detail. A close view also has its riches "to see the world in a grain of sand", many examples of which are provided by art history.

The five artists in this exhibition were all born between 1943 and 1966, but already have many years experience and many exhibitions behind them. In the case of three of these artists, Denmark has been their place of education, but there is a growing tendency to study in other Nordic countries. Tróndur Patursson has studied in Norway, and Marius Olsen, still a student, has so far attended schools in Finland and Sweden. Most Faroese artists are well-travelled and well-oriented about what is happening in the art world at large. Philosophical diffuseness, which has otherwise flourished in European and American art, has never really been accepted by the Faroese, who in fact do not need to feel more provincial than the small, often quite isolated art enclaves of Tokyo, Cologne, Paris, Milano and New York and elsewhere, whose representatives take it upon themselves to define the essence of contemporary art. In his own time, the Swedish poet, Gunnar Ekelöf, reminded the philosophers that their excesses were essentially dependent upon good health. In the Faroes, the powerful and omnipresent natural environment ensures that spiritual pretence and artistic conceit cannot survive on a large scale.

In 1983 the Nordic Art Centre arranged a large exhibition entitled "Faroese Art", which presented the classic names of Faroese art, with Sámal Joensen Mikines at the forefront. It would be desirable if visitors to the present exhibition could also have seen the earlier one, for then a sequence would be clear and a development in time neatly depicted. But this is wishful thinking, and I will therefore be content to point out that the works in this exhibition give a more direct and transformed picture of the Faroes, both more specific and more general. This can be seen in the sea images of Tróndur Patursson, who portrays the sea from experience of the surrounding Atlantic ocean that touches all parts of the world and ties the local to the global. In a spontaneous, head-long technique, Patursson makes himself and the process as much a part of nature as the impressions of nature he creates. It is here that his expression reflects the greater powers, also when, in the red paintings for instance, it is the blood, the inner human sea, which is the subject.

The sea, in the sense of the narrower local waters, is also the subject of Amariel Norðoy's work. He has a studio with a view over Tórshavn's harbour and perceives the sea as a place of work. In many pictures, often set in a bluish evening or night light, we see the boats on the fjord. There is certainly also a social aspect to his paintings, as well as a strong sense of atmosphere, expressed either with swinging rhythmic lines or a coarse-grained pointillism, expressing lively weather or the blue colour which unites air and water in the deeper elements of the psyche.

The harbour and the town are also motifs of interest to Torbjørn Olsen, but he has a more

expansive approach to subject matter. He is his generation's finest and most prolific portrait artist. But also on his artistic agenda, which is not so easily categorised, are more fantastical studies of people in situations. Torbjørn Olsen keeps many doors open and in this respect he resembles a "typical" Faroese artist who, at least in earlier times, had to be very versatile: decorator, book illustrator, stamp designer etc. His finest achievements to date are, however, his portraits.

Marius Olsen, brother of Torbjørn and the youngest in the group, is a graphic artist. He, like the others, has a strong tie to the subject world of the Faroes, but for several years he has been divorced from it due to his studies abroad. In general it is not so much the expression as such, but the form it takes, which occupies Olsen's current interest. He has a passion for the experiment and does unusual things with etching and lithography, linocuts and lithography, and achieves effects which show promise for his future handling of forms of expression.

Bárður Jákupsson, the eldest of the group, is a man of many activities, among them he is the director of the Museum of Art in Tórshavn. His image world is the mountains which he goes close to in a free, dramatised interpretation characterised by a desire to accentuate the purely compositional elements, the colour, the rhythmic brush strokes, the dots. At the foot of his mountains one can catch a glimpse of the surf, but otherwise his work bears the mark of the geological fascination of an expressionistic painter.

Fimm Føroyingar Fem Færinger Five Faroese

All five artists have taken part in the following general exhibitions:

The St Olaf's Day Exhibition in the Museum of Art and the Nordic House, Tórshavn:

Bárður Jákupsson since 1963,

Tróndur Patursson since 1967,

Amariel Norðoy since 1975,

Torbjørn Olsen since 1974,

Marius Olsen since 1987.

8 Faroese Artists – Skovhuset, Værløse DK 1985

Faroese Artists – the Artists' House, Asnæs DK 1988

Giart 1989, Göteborg

The Spring Exhibition in the Museum of Art, Tórshavn 1990-92

Travelling exhibitions:

Faroese Art (Nordic Art Centre) 1983-85

Faroese Art 1986 – Nikolaj, Copenhagen 1986

Faroese Art (Faroese Art Society) 1988-89

Allir 5 listamenn hava tikið lut í hesum listaframsýningum:

Olavsøkuframsýningini í Listaskálanum og Norðurlandahúsinum:

Bárður Jákupsson síðan 1963

Tróndur Patursson síðan 1967

Amariel Norðoy síðan 1975

Torbjørn Olsen síðan 1974

Marius Olsen síðan 1987

8 Føroya kunstnere, Skovhuset Værløse DK 1985

Færøske kunstnere, Huset i Asnæs DK 1988

Giart 89, Göteborg 1989

Várframsýningini í Listaskálanum síðan 1990

Ferðaframsýningum:

Føroyisk List (Nordiskt Konstcentrum) 1983-85

Færøsk Kunst 86 Nikolaj Kph 1986

Føroyisk List (Listafelag Føroya) 1988-89

Samtlige 5 kunstnere har deltaget i følgende gruppeudstillinger:

Olavsøkuframsýningin Listaskálin og Norðurlandahúsið í Havn:

Bárður Jákupsson siden 1963

Tróndur Patursson siden 1967

Amariel Norðoy siden 1975

Torbjørn Olsen siden 1974

Marius Olsen siden 1987

8 Føroya Kunstnere, Skovhuset Værløse DK 1985

Færøske Kunstnere, Huset i Asnæs DK 1988

Giart 89, Göteborg 1989

Várframsýningin, Listaskálin, Tórshavn 1990-92

Vandreuudstillinger:

Føroyisk List (Nordiskt Konstcentrum) 1983-85

Færøsk Kunst 86, Nikolaj Kbh 1986

Føroyisk List (Listafelag Føroya) 1988-89

b. 1943 in Tórshavn
Painter, illustrator

Nikolai Mohrsgøta 3
FR 188 Hoyvík
Ph +298 14009

The Art Academy, Copenhagen 1969-71

Exhibitions include:

Faroese Art – Den Frie, Copenhagen 1976
Contemporary Faroese Art - Art Museum of Vejen,
DK 1980
The Art Union of Ålesund, Norway 1981
Gallery BKF – Stavanger, Norway 1983
Sogn og Fjordane Art Centre - Norway 1984
The Visual Workshop, Brovst DK 1992
12 Faroese Artists – Roskilde Art Society DK
1992
Hjørring Art Museum DK 93.

Own exhibitions include:

The Faroese Museum of Art, Tórshavn 1973, '80,
'91
Gallery List, Tórshavn 1989, 1992
Gallery BKF, Stavanger, Norway 1986
St. Gertrud Gallery, Copenhagen 1988, 1991

Decorative work:

In Tórshavn: Føroya Fiskasøla, Eysturskúlin,
Hotel Føroyar,
The Children's Ward of the National Hospital,
Lágargarður,
the University of the Faroe Islands.
In Denmark: Dronningens Ferieby, Grenå and
section 5 of the Eastern High Court, Copenhagen.

Set design for the ballet „Harra Pætur og Elinborg“ (The Icelandic Ballet) Nordic House, Tórshavn. Illustrated c. 22
series of stamps as well as 5 series of Christmas stickers for the Faroese postal service. Illustrated many books.

Member of the graphic workshop in Hjørring DK.
Author of a number of articles and books on
Faroese art.
Working grant from the State Art Fund 1991.
Tórshavn Town Council Literary Award 1972 og
1991.

Bárður Jákupsson

f.1943 í Havn
Málari, teknari

Nikolai Mohrsgøtu 3
188 Hoyvík
Tlf 14009

Kunstakademiets Malerskole Kph 1969-71

Framsýningar m.a.:

Færøsk Kunst Den Frie Kph,
Færøsk Nutidskunst Vejen Kunstmuseum DK 80
Ålesunds Kunstforening N 1981
Galleri Gl.Strand Kph 1982
Sogn og Fjordane Kunstnarsenter N 1984
Billedværkstedet Brovst DK 1992
12 Færøske Kunstnere Roskilde Kunstforening
DK 1992
Nordenfjords Hjørring Kunstmuseum DK 1993

Egnar framsýningar m.a.:

Listaskálin Havn 1973, 1980, 1991
Gallarí List Havn 1989, 1992
Galleri BKF Stavanger N 1985
Galleri Skt Gertrud Kph 1988, 1991

Skrytt bygningar:

Føroya Fiskasøla, Eysturskúlin, Hotel Føroyar,
Landssjúkrahúsið, barnadeildin, Lágargarður,
Fróðskaparsetur Føroya, Dronningens Ferieby
Grenå DK og Eystari Landsrættur 5. deild Kph.

Scenografi til ballettina Harra Pætur og Elinborg,
Norðurlandahúsið.

Teknað einar 22 frímerkjærðir og 5 jólamerkjærðir fyri Postverk Føroya.

Gjort tekningar til mangar bøkur.

Limur í grafiska verkstaðnum í Hjørring DK
Skrivað greinar og bøkur um færøyska list.
Arbeidslegat frá Statens Kunstdfond 1991,
Bókmantavirðislon M.A. Jacobsens 1972 og 1991.

f.1943 i Tórshavn
Maler, tegner

Nikolai Mohrsgøta 3
FR 188 Hoyvík
Tlf 298 14009

Kunstakademiets Malerskole Kbh 69-71

Udstillinger bl.a.:

Færøsk Kunst Den Frie Kbh 76
Færøsk Nutidskunst Vejen Kunstmuseum DK 80
Ålesunds Kunstforening N 81
Galleri BKF Stavanger N 83
Sogn og Fjordane Kunstnarsentrum N 84
Billedværkstedet Brovst DK 92
12 Færøske Kunstnere Roskilde Kunstforening
DK 92
Hjørring Kunstmuseum DK 93

Separatudstillinger bl.a.:

Listaskálin Tórsh 73, 80, 91
Gallarí List Tórsh 89, 92
Galleri BKF Stavanger N 86
Galleri Skt Gertrud Kbh 88, 91

Udsmykninger:

Føroya Fiskasøla, Eysturskúlin, Hotel Føroyar,
Landssygehusets børneafdeling, Lágargarður,
Færøernes Universitet, alle Tórsh. Dronningens
Ferieby Grenå DK og Østre Landsrets 5. afdeling
Kbh.

Scenografi til balletten Harra Pætur og Elinborg
(Den islandske ballet) Norðurlandahúsið.

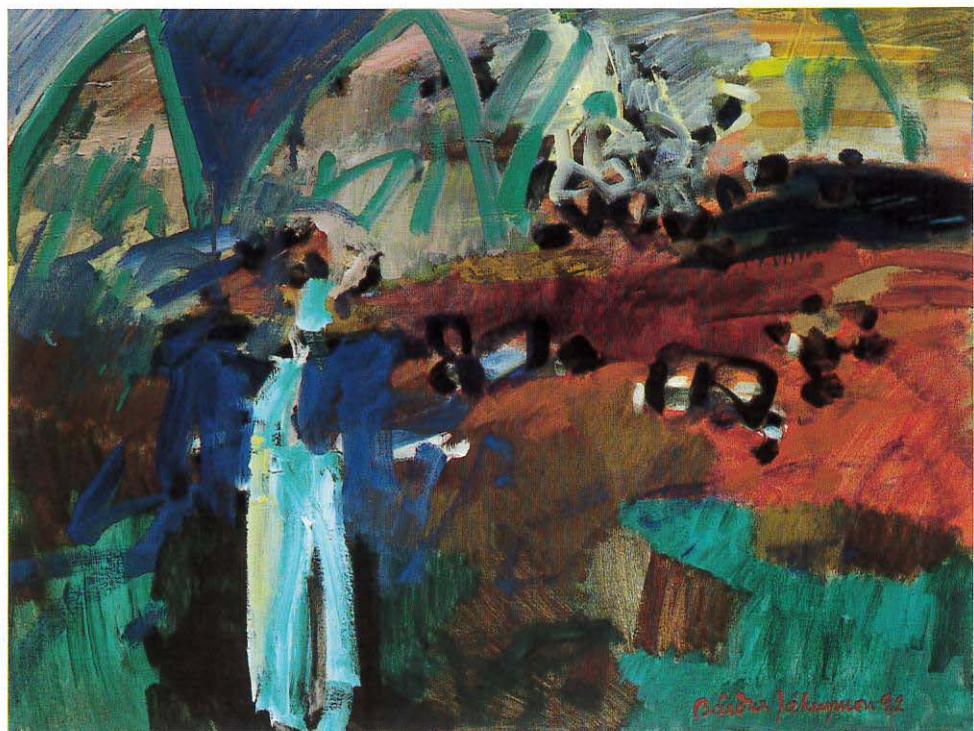
Tegnet ca 22 frimærkeserier samt 5 julemærkeserier
for Færøernes postvæsen.

Illustreret en række bøger.

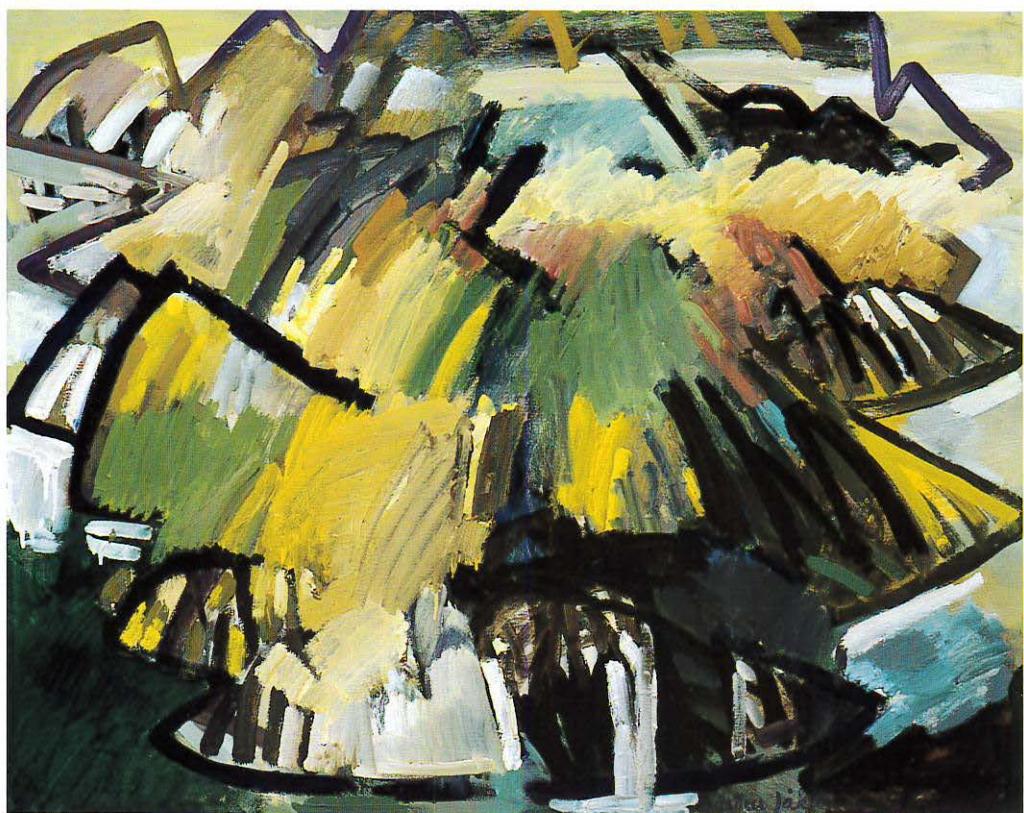
Medlem af det grafiske værksted i Hjørring DK
Skrevet en række artikler og bøger om færøsk
kunst. Arbeidslegat fra Statens Kunstdfond 91,
Tórshavn byråds litterære MAJ-legat 72 og 91.

Oyggj, Ø, Island

Heiði, Fjeldmark, Mountain field

Oyggjar, Øer, Islands

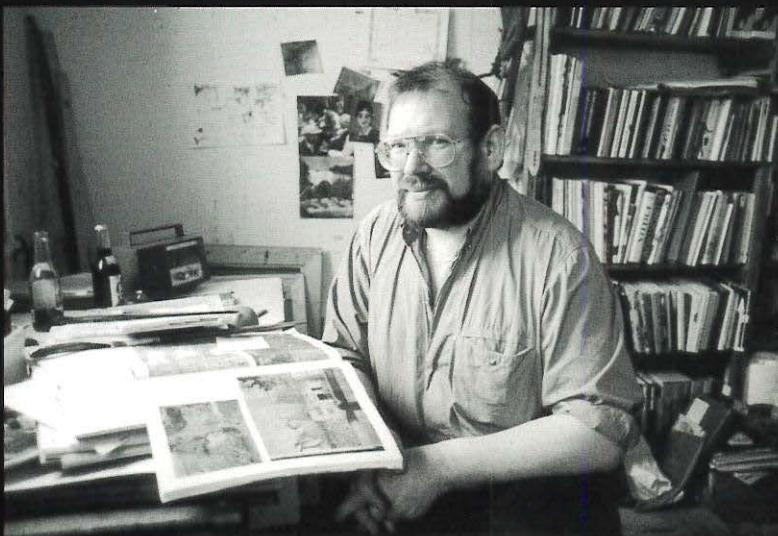
Strond, Kyst, Shore

Hamari, Klipper, Cliff

Líð, Fjeldside, Mountain side

b. 1945 in Klaksvík
Painter, graphic artist

Fjalsgøta 68
FR 100 Tórshavn
Ph: +298 17751

Trained as a shipbuilder.
Academy of Art, Copenhagen 1977-83.
Graphic School, Finland 1984.

Exhibitions include:
Faroese Art – Den Frie, Copenhagen 1976
Gallery F-15 – Jeløy, Norway 1976
New Nordic Art 1984
Gallery GI Strand, Copenhagen 1981
Sveaborg, Finland 1981
Kiel Week, Germany 1982
Scandinavia Today USA 1982
The Baltic Biennale DDR 1985
Faroese Museum of Art, Tórshavn 1988-91

Own exhibitions include:
Randers Art Centre, DK 1978
St Gertrud Gallery, Copenhagen 1982-92
Birkerød Art Society, DK 1983
Gallery List, Tórshavn 1987, 1992
Gallery Secher, Charlottenlund DK 1988
Town Hall in Klaksvík 1988

Decorative work:
Føroya Sparikassi, Tórshavn 1984; Porkeri Scool 1985; Lágargarður Tórshavn 1987. Illustrations in several journals and books. RB-Bank's Art Award 1983

Literature:
“Amariel Norðoy” by Jógvan Isaksen, with poems by Rói Patursson, Mentunargrunnur Studentafelagsins, 1987

Amariel Norðoy

f.1945 í Klaksvík
Málari, steinprentari
Fjalsgøtu 68 100 Havn Tlf 17751

Útlærdur skipstimburmaður.
Kunstakademiet Kph 77-83, Grafiskur skúli SF 84

Framsýningar m.a.:
Færøsk Kunst Den Frie Kph Galleri F-15 Jeløy N 76
Ny Nordisk Kunst 84
Sveaborg SF 81
Galleri GI. Strand Kph 82
Kieler Woche D 82
Scandinavian Today USA 82
Eystursjóar biennalan DDR 85
Listaskálin Havn 88-91

Egnar framsýningar m.a.:
Randers Kunstcenter 78
Galleri Skt Gertrud Kph 82-92
Birkerød Kunstforening 83
Gallarí List Havn 87,92
Galleri Secher Charlottenlund DK 88
Klaksvíkar Býráð 88

Skrýtt bygningar:
Føroya Sparikassi Havn 84 Porkeris Skúli 85 Lág-
argarður Havn 87 Gjørt myndir til tilbørrit og bøkur
RB-bankens kunstpris 83

Bókm.:
„Amariel Norðoy“, J. Isaksen, við yrkingum eftir
Róa Patursson. Mentunargrunnur Studentafel-
agsins 87

f.1945 i Klaksvík
Maler, grafiker

Fjalsgøta 68
FR 100 Tórshavn
Tlf 298 17751

Uddannet som skibsbygger.
Kunstakademiet Kbh 77-83.
Grafisk Skole SF 84

Udstillinger bl.a.:
Den Frie Kbh
Galleri F-15 Jeløy N 76
Ny Nordisk Kunst 84
Galleri GI Strand Kbh 81
Sveaborg SF 81
Kielerugen D 82
Scandinavian Today USA 82
Østersøbiennalen DDR 85
Listaskálin Tórsh 88-91

Separatudstillinger bl.a.:
Randers Kunstcenter DK 78
Galleri Skr Gertrud Kbh 82-92
Birkerød Kunstforening DK 83
Gallarí List Tórsh 87,92
Galleri Secher Charlottenlund DK 88
Rådhuset i Klaksvík 88

Udsmykninger:
Føroya Sparikassi Tórsh 84, Porkeris Skúli 85,
Lágargarður Tórsh 87. Udført illustrationer til tids-
skrifter og bøger. RB-Bankens kunstpris 83

Litt.:
„Amariel Norðoy“ Jógvan Isaksen med digte af
Rói Patursson. Mentunargrunnur Studentafelags-
ins 87

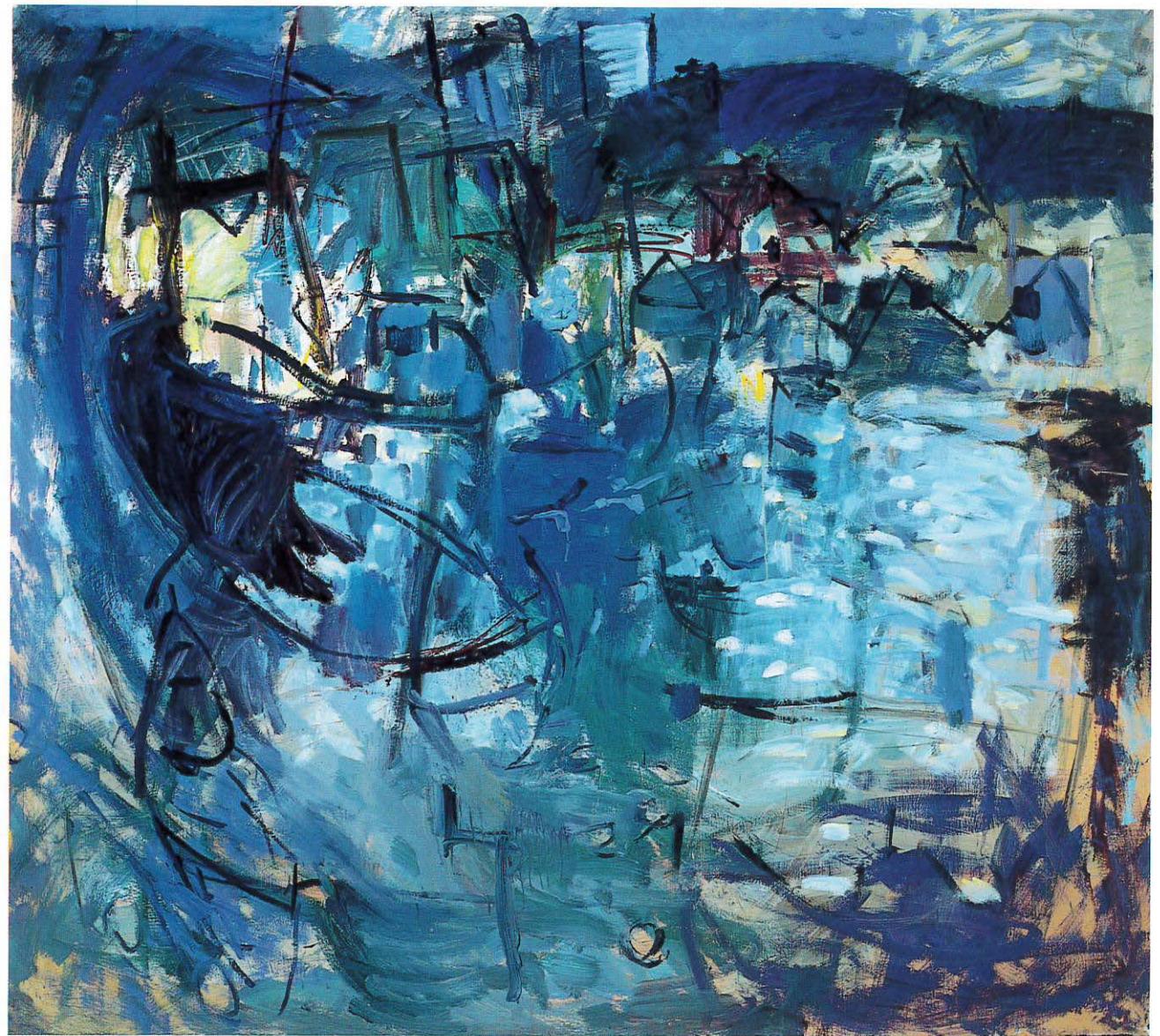
Vestraravág, Western cove – Tórshavn

Vestaravág, Western cove – Tórshavn

Vestaravág, Western cove – Tórshavn

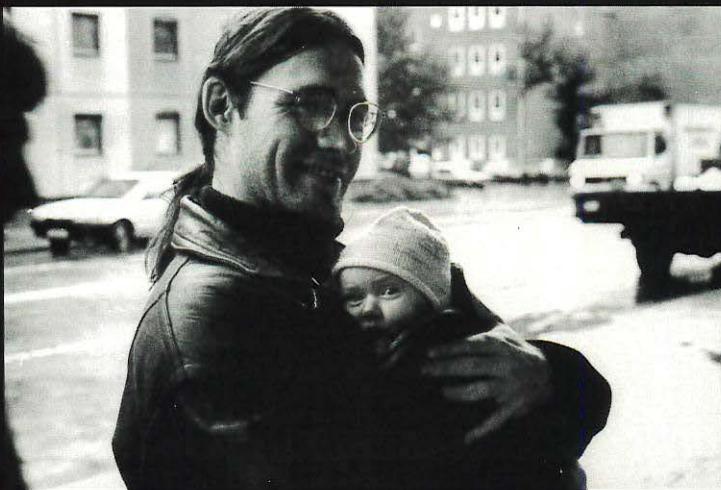
Vestaravág, Western cove – Tórshavn

Vestaravág, Western cove – Tórshavn

Vestaravág, Western cove – Tórshavn

b.1963 in Tórshavn
Graphic artist

Backegatan 25A
S 413 16 Göteborg

Nordic Scool of Art, Kokkola Finland 1986-87
Hovedskons Painting School, Göteborg 1988-89
The Art College, Umeå, Sweden 1990-92

Exhibitions include:
International Miniature Graphics – Fredrikstad,
Norway 1990
The People's House, Umeå, Sweden 1991
Spring Exhibition – Charlottenborg, Copenhagen
1991-92
International Graphic Triennale – Fredrikstad,
Norway 1992

Own exhibitions include:
Gallery List, Tórshavn 1987, 1990, 1992

Decorative work:
The University of the Faroe Islands, Tórshavn.

Marius Olsen

f.1963 í Havn
Grafikari

Backegatan 25A
S 413 16 Goteborg

Nordiska Konstskolan Kokkola SF 86-87
Hovedskons Målarskola Goteborg 88-89
Konsthøgskolan Umeå S 90-92

Framsýningar m.a.:
Internasjonal Miniatyrgrafikk Fredrikstad N 90
Folkets Hus Umeå S 91
Charlottenborgs Forårsudstilling Kph 91-92
Internasjonal Grafikktriennale Fredrikstad N 92

Egna framsýning m.a.:
í Gallari List Havn 87,90 og 91

Veggjaprýði:
Fróðskaparsetri Føroya Havn

f.1963 i Tórshavn
Grafiker

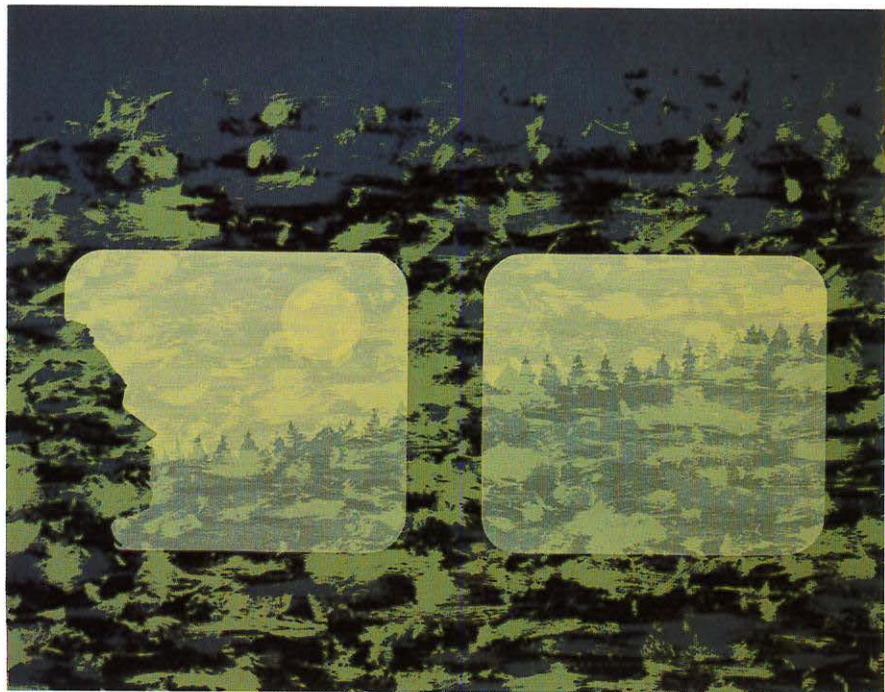
Backegatan 25A
S 413 16 Göteborg

Nordiska Konstskolan Kokkola SF 86-87
Hovedskons Målarskola Goteborg 88-89
Konsthøgskolan Umeå S 90-92

Udstillinger bl.a.:
Internasjonal miniatyrgrafikk Fredrikstad N 90
Folkets Hus Umeå S 91
Charlottenborgs Forårsudst. Kbh 91-92
Internasjonal Grafikktriennale Fredrikstad N 92

Separatudstillinger bl.a.:
Gallari List Tórsh 87,90,92

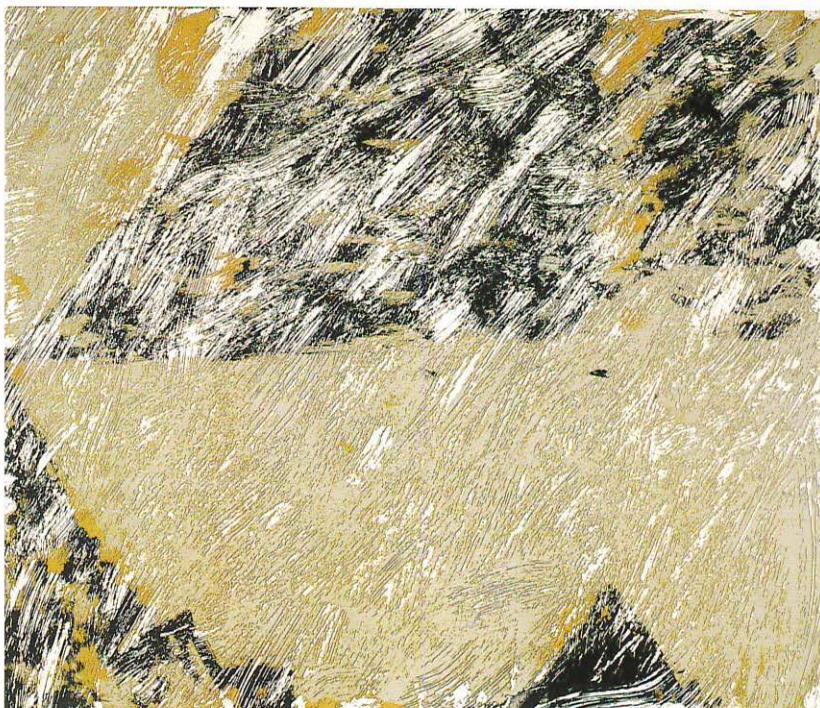
Udsmykning:
Færøernes Universitet.

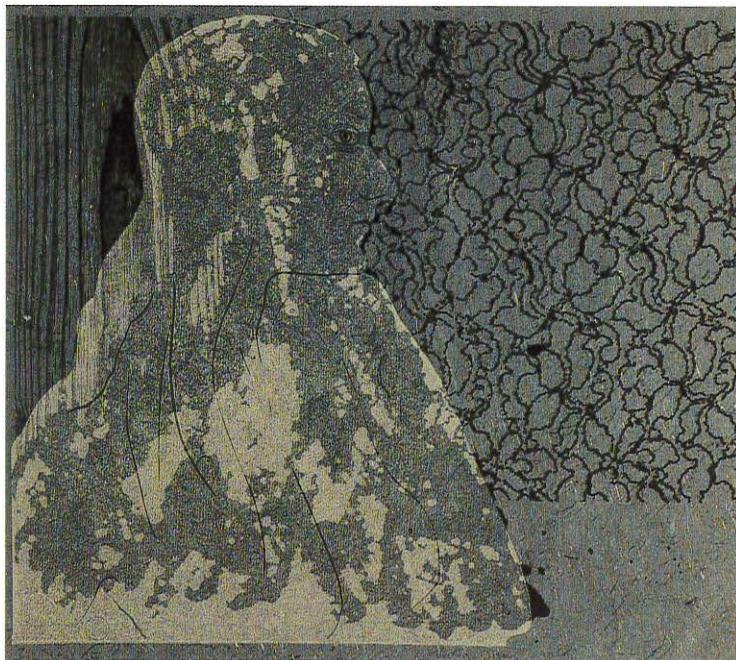
Tokvindeyga, Togvindue, Train window

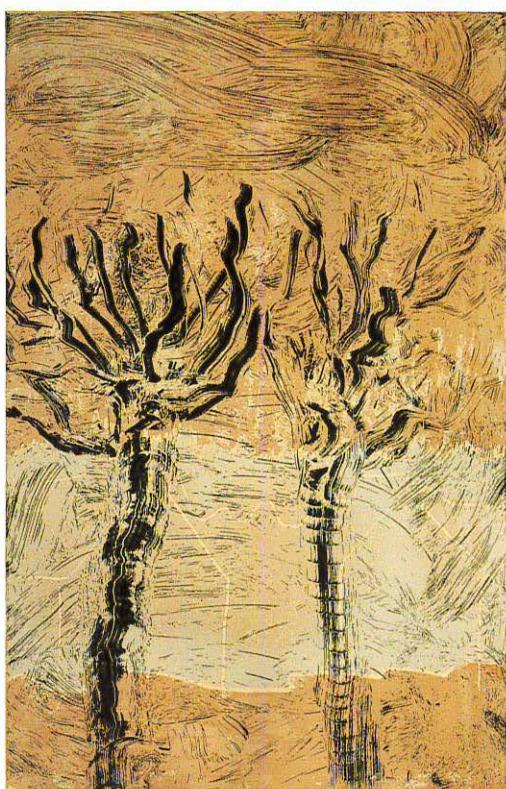
Nátt, Nat, Night

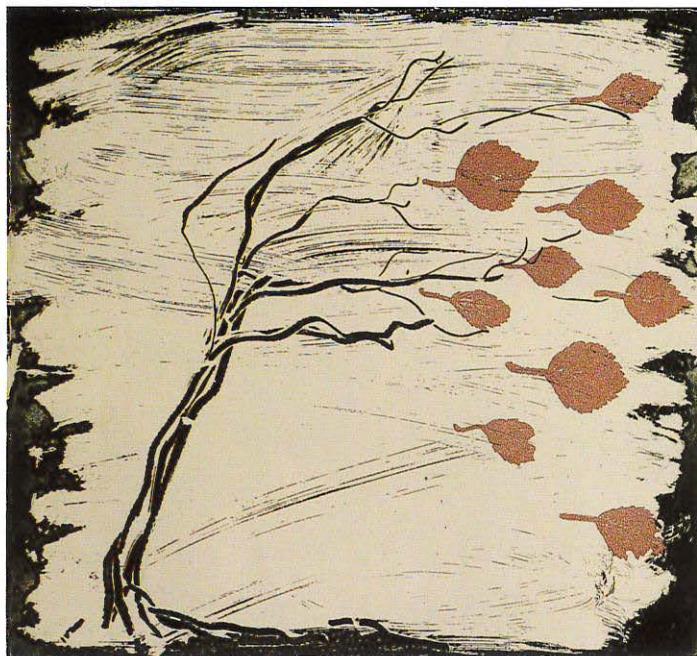
Æl, Regnbyge, Rain shower

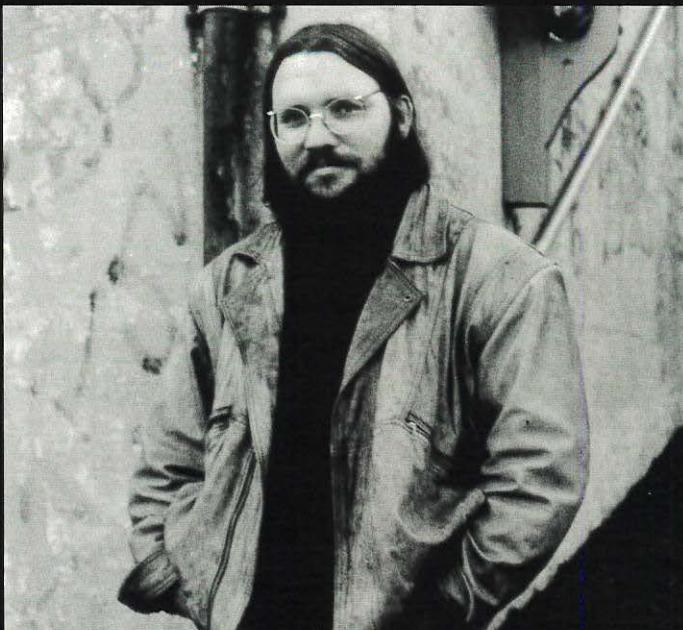
Lotta, Lotta

Trø – morgun, Træ – morgen, Trees – morning

Træ – heyst, Træ – høst, Tree – autumn

b. 1956 in Tórshavn
Painter, illustrator

Reyngøta 1
FR 100 Tórshavn
Ph: +298 18209

Ny Carlsberg Glyptotek's School of Painting and Illustration, Copenhagen 1972-74

Exhibitions include:
Young Faroese Art – Odense, Esbjerg, Højer DK 1980
Nordic House, Tórshavn 1984
Three Faroese – The People's House, Umeå, Sweden 1991
Nordic Art 1991 – The Artists' House, Århus DK 1991
North Atlantic Nights – Hanstholm DK 1987
The Faroese Museum of Art, Tórshavn 1988, 89, 90, 91

International Graphic Triennale – Fredrikstad, Norway 1992

Own exhibitions include:
St Gertrud Gallery, Copenhagen, 1985, 1988, 1991
Set Design for the ballet „De fire Tårne“ (The Icelandic Ballet)
Nordic House, Tórshavn 1987
Decorations in Lágargarður, Tórshavn
Illustrator of a number of books
Portrait of the Bishop of Copenhagen, Ole Berthelsen 1986
Nordic Art Award, Århus DK 1991
Guest artist at the Nordic Art Centre studios, Sveaborg, Finland 1985
Trip to Rome 1991

Torbjørn Olsen

f. 1956 í Havn
Málari, teknari

Reyngøtu 1
Havn, Tlf 18209

Ny Carlsberg Glyptoteks Tegne- og Malerskole
Kph 72-74

Framsýningar m.a.:
Ung Færøsk Kunst, Odense Esbjerg Højer DK 80
Norðurlandahúsið, Tórshavn 84
Tre faroiska Folkets Hus, Umeå S 91
Nordisk Kunst 91, Kunstnernes Hus, Århus 91
Nordatlantiske Nætter, Hanstholm DK 87
Listaskálin, Tórshavn 88-89-90-91
International Grafikk Triennale, Fredriksdal N 92

Egnar framsýningar m.a.:
Galleri Skt Gertrud, Kph 85,88,91
Gallari List, Tórshavn 88-89-90-91
Scenografi til Ballettina „Tey fýra tornini“,
Norðurlandahúsið, Havn 87
Veggjapréi í Lágargarði, Havn
Gjort myndir til fleiri bókur
Andlitsmynd av Keypmannahavnar biskupi, Ole
Berthelsen 86
Nordisk Kunstrpris, Århus 91
Gestur hjá Nordisk Konstcentrum, Sveaborg 85
Ferð til Rom 91

f.1956 i Tórshavn
Maler, tegner

Reyngøta 1 FR
Tórshavn, Tlf 298 18209

Ny Carlsberg Glyptoteks Tegne- og Malerskole
Kbh 72-74

Udstillinger bl.a.:
Ung Færøsk Kunst Odense, Esbjerg, Højer DK 80
Norðurlandahúsið, Tórshavn 84
Tre faroiska Folkets Hus, Umeå S 91
Nordisk Kunst 91, Kunstnernes Hus, Århus 91
Nordatlantiske Nætter, Hanstholm DK 87
Listaskálin, Tórshavn 88,89,90,91
International Grafikk Triennale, Fredrikstad N 92

Separatudstillinger bl.a.:
Galleri Skt Gertrud, Kbh 85,88,91
Scenografi til balletten „De fire Tárne“ (Den is-
landske Ballet)
Norðurlandahúsið, Tórshavn 87
Udsmykning i Lágargarður, Tórshavn
Illustreret en række bøger
Portræt af Københavns biskop, Ole Berthelsen 86
Nordisk Kunstrpris, Århus 91
Gæst i Nordisk Konstcentrums Atelierer, Svea-
borg 85
Rejse til Rom 91

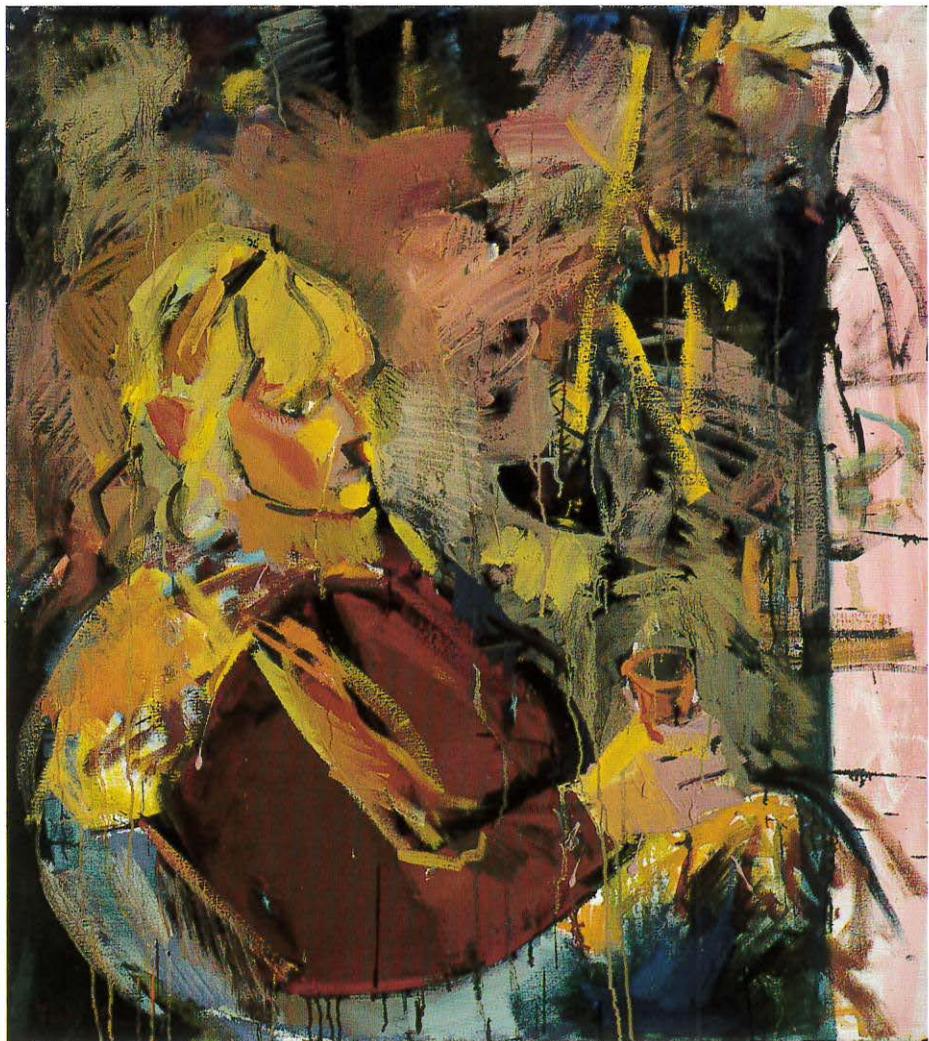
Landslag, Landskab, Landscape

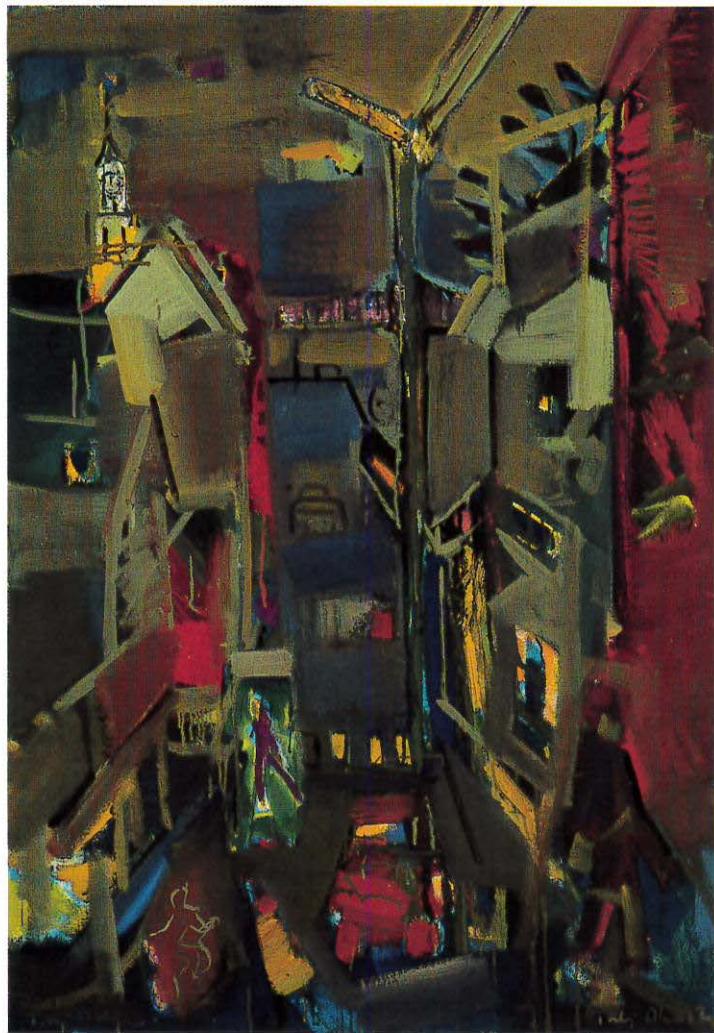
Móti kvøldi, Mod aften, Towards evening

Skipasmiðjan, The Shipyard

Café, Café

Tórgøta, Fra Tórshavn, Tórshavn street

Skýming, Skumring, Twilight

b. 1944 in Kirkjubøur
Painter, sculptor, glass artist

FR 175 Kirkjubøur
Ph: +298 28071

Ny Carlsberg Glyptotek 1965-66. Art Handcraft School in Norway
1966-67. The State Academy of Art, Oslo 1969-73

Exhibitions include:
Stavanger Art Society 1972
Guest of Den Nordiske in Copenhagen and Die Kleine Orangerie in Berlin 1985-87
New Danish Glass Art – Chartres France, Glyptoteket Copenhagen, The Music House,
Århus, Brandts Klædefabrik, Odense 1989
Guest of Den Fleksible, Copenhagen 1990

Own exhibitions include:
Kirkjubøur and the Museum of Art, Tórshavn 1972, '73, '82, '84.
Glass paintings - Nordic House, Tórshavn 1990

Decorative work:
Føroya Sparikassi, Tórshavn 1979; Technical College, Tórshavn 1981;
Eysturskúlin, Tórshavn 1982; Hotel Føroyar, Tórshavn 1983;
Nordic House, Tórshavn 1984; Radio Hall, Tórshavn 1985; Shopping Mall Tórshavn, 1987; Vágur Airport 1989; Gøta Church 1990-91.

State Art Fund's travel grant 1973. Supplementary grant for decorative projects from the State Art Fund, 1981 & 1990.

Trips to the south of France 1970-71; Spain, Italy, Greece, Turkey, Tunisia og Marocco 1973-74; Paris 1986. Took part in Timothy Severin's Brendan Voyage in a leather boat across the Atlantic to America, Sindbad's voyage from Oman to China and Jason's voyage from Hellas to Georgia on the Black Sea.

Literature:
Tróndur Patursson by G. Hoydal, Nordic House, Tórshavn 1990

Tróndur Patursson

f. 1944 í Kirkjubø¹
Málarí, myndahæggari, glaslistamaður

175 Kirkjubø Tf 28071

Ny Carlsberg Glyptotek Kph 65-66.
Listahandverkaraskúla í Noregi 66-67.
Statens Kunstakademi Oslo 69-73

Framsýningar m.a.:

Stavanger Kunstforening N 72
Gestur hjá Den Nordiske Kph og Berlin Kleine
Orangerei 85-87
Ny Dansk Glaskunst Chartre F, Glyptoteket Kph,
Musikhuset Århus, Brandts Klædefabrik Odense
89
Gestur hjá Den Fleksible Kph 90

Egnar framsýningar m.a.:

Kirkjubø og Listaskálanum Havn 72,73,82 og 84
Glasmálningar Norðurlandahúsið 90

Skrýtt bygningar:

Føroya Sparikassi Havn 79, Tekniski Skúli Havn
81, Eysturskúlin Havn 82, Hotel Føroyar Havn 83,
Norðurlandahúsið Havn 84, Útvarpshúsið Havn
85, SMS Havn 87, Vága Flughavn 89. Gøtu Kirkja
90-91

Statens Kunstfonds ferðalegat 73. Tilskot til
arbeiðsuppgávur frá Statens Kunstmuseum 81,90

Ferðir til Suðurfraklands 70-71, Spania, Italia,
Grikkalands, Turkalands, Tunis, Marokko 73-74,
París 86. Tók lut í Ferð sankta Brandans í
skinnbáti við Timothy Severin yvir Atlantshav til
Amerika, Ferð Sindbads Sjófara úr Oman til Kina
og Ferð Jasons úr Hellas til Georgia við
Svartahav.

Bókm.:

„Tróndur Patursson“ G. Hoydal Norðurlandahúsið
90

f. 1944 í Kirkjubø¹
Maler, billedhugger, glaskunstner

FR 175 Kirkjubøur Tf 298 28071

Ny Carlsberg Glyptotek 65-66. Kunsthåndvær-
kerskole i Norge 66-67. Statens Kunstakademi
Oslo 69-73

Udstillinger bl.a.:

Stavanger Kunstforening 72 Gæst hos Den
Nordiske Kbh og Berlin Kleine Orangerie D 85-87
Ny Dansk Glaskunst Chartres F, Glyptoteket Kbh,
Musikhuset Århus, Brandts Klædefabrik Odense
89 Gæst hos Den Fleksible Kbh 90

Separatudstillinger bl.a.:

Kirkjubøur og Listaskálin Tórsh 72,73,82,84
Glasmalerier Norðurlandahúsið 90

Udsmykninger:

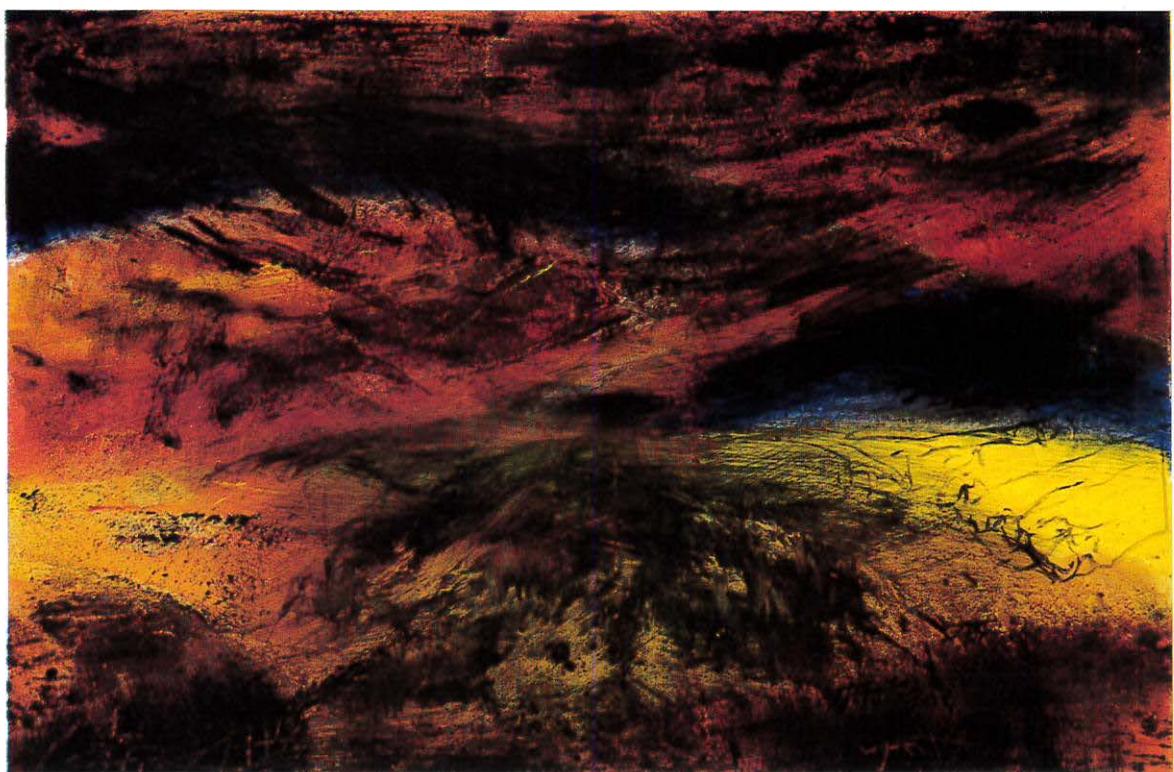
Føroya Sparikassi Tórsh 79, Tekniski Skúli Tórsh
81, Eysturskúlin Tórsh 82, Hotel Føroyar Tórsh
83, Norðurlandahúsið Tórsh 84, Útvarpshúsið
Tórsh 85, SMS Tórsh 87, Vágur lufthavn 89, Gøta
kirke 90-91

Statens Kunstmuseum rejselegat 73. Tilskud til ud-
smykningsopgaver fra Statens Kunstmuseum 81,90.

Rejser til Sydfrankrig 70-71. Spanien, Italien,
Grækenland, Tyrkiet, Tunis og Marokko 73-74.
Paris 1986. Deltager i Timothy Severins Brendans
Rejse med skindbåd over Atlanterhavet til
Amerika, Sindbad Søfarerens rejse fra Oman til
Kina og Jasons rejse fra Hellas til Georgien ved
Sortehavet.

Litt.:

„Tróndur Patursson“ G. Hoydal Norðurlanda-
húsið 90

Sólsetur

Bjargamyn

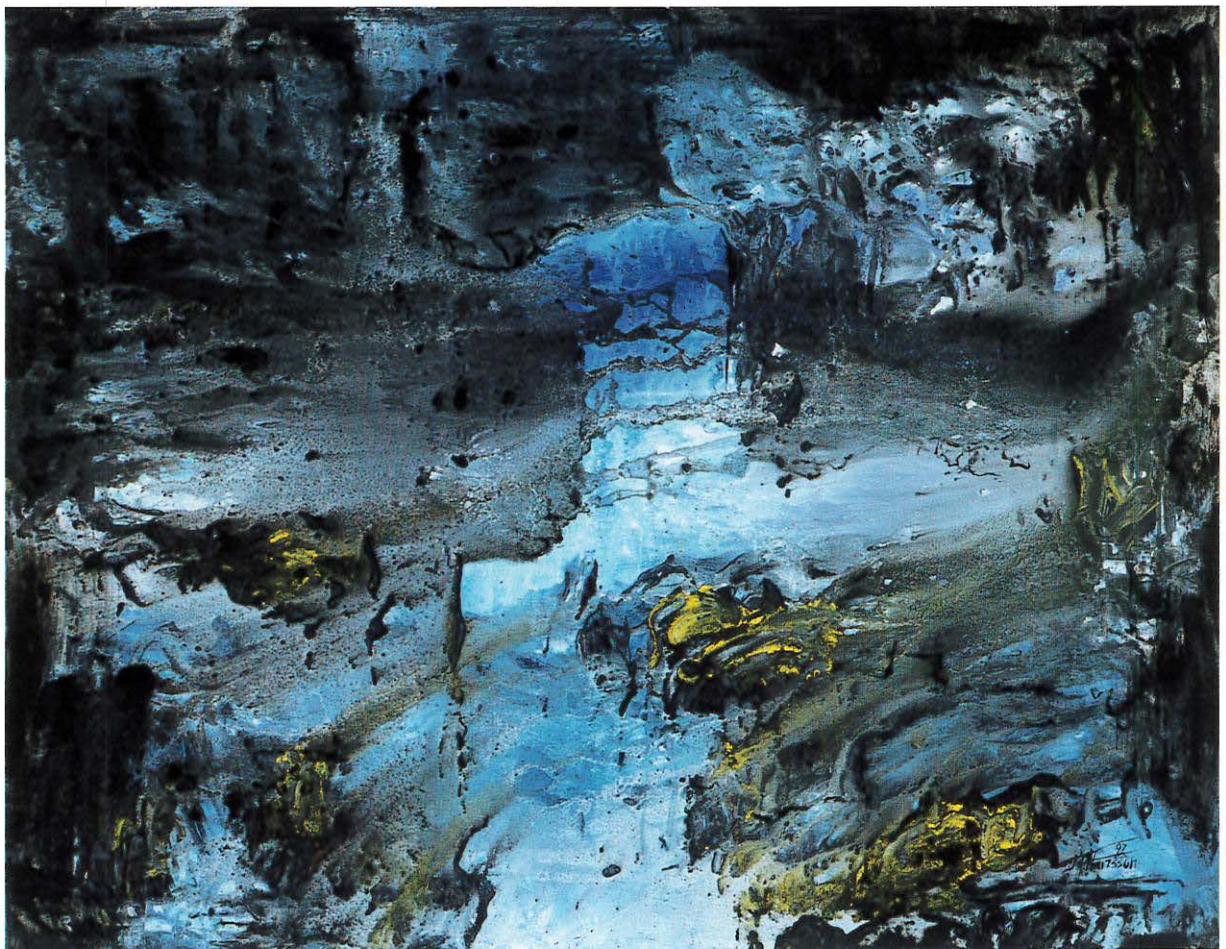
Náttúrulýsing

Bjargarmynd

Várlýsiő

Súður

Listasavn Føroya

Listafelag Føroya, ið varð sett á stovn í 1941, hevur uttan iva hatt ógvuliga stóran týdning fyri listalívið í Føroyum. Í 1948 setti Løgtingið á stovn Føroya Almenna Listasavn í samstarvi við Listafelagið, og Listafelagið bygdi Listaskálan, ið stóð liðugur í 1970. Í Listaskálanum hevur eitt úrval av savnsins verkum verið sýnt fram um summarið, restina av árinum hava verið skiftandi framsýningar.

Í 1989 setti Føroya Landsstýri á stovn sjálvognarstovnin Listasavn Føroya, ið tók yvir listasavníð og Listaskálan og beinanvegin fór undir at skipa fyri stórarri víðkan av bygninginum.

Nýggi Listaskálin verður tикиn í nýtslu 18. juni 1993. J. P. Gregoriussen, arkitektur maa, og Niels Frithjof Truelsen, arkitektur maa, hava teknað. Nýggja húsið verður 1000 m² til støddar, og savnsvíddin tilsamans einar 1400 m². Listaskálin stendur í vækrum umhvørvi í Viðarlundini, einans 5 minuttir eru at ganga til Norðurlandahúsið.

Ymisk rúm, við skiftandi ervaljósi og síðuljósi, og eisini rúm utan dagsljós geva ríkar möguleikar fyri at sýna fram savnið av føroyskari myndlist og skiftandi framsýningar av føroyskari og útlendskari list.

Savnið fevnir m.a. um eitt rættiliga stórt úrval av málningum eftir Mikines, m.a. eina røð av høvuðsverkum hansara. Mikines-deildin fer sjálvsagt at verða ein tyngd í nýggju grundarfarmsýningini, sum annars skal avspeglia føroyska myndlist frá fuglamálaranum Tíðriki á Skarvanesi til yngsta ættarlið av málarum, myndhøggjarum, grafikarum og listafólkum, ið takast við tóvirki, leir og annað.

Í samstarvi við Norðurlandahúsið og Norðurlendska Listamiðdepilin, Sveaborg, verður arbeitt fram ímóti at innrætta grafiskan verkstað í Listaskálanum. Verkstaðin skulu føroysk listafólk brúka. Men ætlan okkara er í stóran mun eisini, at verkstaðurin, sum gestatelier og íbúð skulu knýtast aftrat, skal vera eitt stað, hagar listafólk úr øðrum londum koma at arbeiða.

Vit trúgva uppá, at Føroyar kunnu vera eitt forvitnisligt stað hjá listafólkí at ferðast til, og vit síggja fram til, at grafiski verkstaðurin um fá ár kann virka sum eitt stað, har listafólk savnast og vera við til at fremja størri samskifti um landamørk.

Listasavn Føroya

Færøernes Kunstmuseum

Listafelag Føroya – Færøernes Kunstforening – der blev oprettet i 1941, har utvivlsomt haft stor betydning for kunstlivet på Færøerne. I 1948 oprettedes, bl.a. på foreningens tilskyndelse, den offentlige kunstsamling, og i 1970 stod udstillingshuset Listaskálin færdigt. I Listaskálin har man i sommerhalvåret kunnet præsentere et udvalg af kunstsamlingen, og resten af året har der været arrangeret skiftende udstillinger.

I 1989 oprettede Landsstyret den selvejende institution Listasavn Føroya (Færøernes Kunstmuseum), der overtog kunstsamlingen og straks gik i gang med at planlægge opførelsen af et nyt Kunstmuseum i tilslutning til det 20 år gamle udstillingshus.

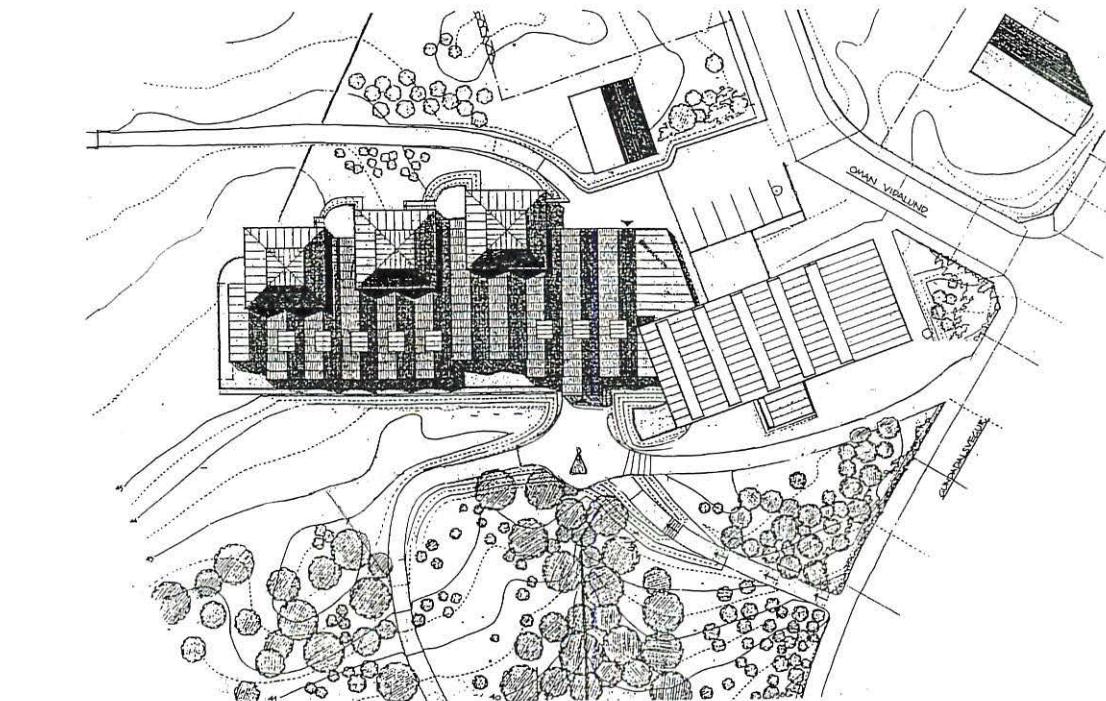
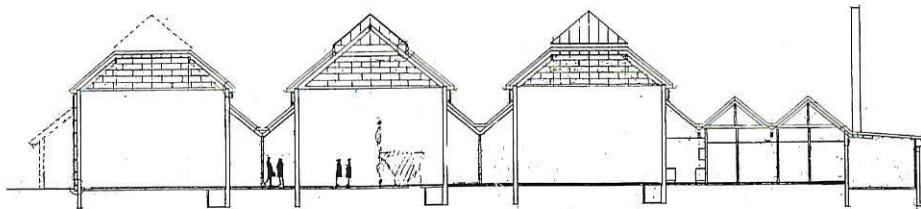
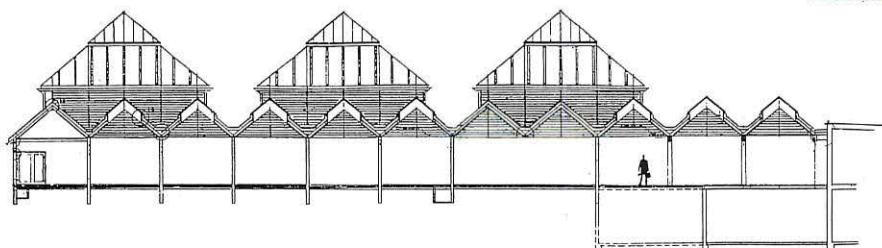
Det nye kutmuseum, **Listaskálin**, der tages i brug 18. juni 1993, er tegnet af Niels Frithiof Truelsen arkitekt m.a.a. og J. P. Gregoriussen arkitekt m.a.a. Nybyggeriet bliver på 1000 m², og det samlede museumsareal bliver på ca. 1400 m². Byggegrunden er smukt beliggende i byens park, 5 minutters gang fra Nordens Hus.

Et varieret rumforløb med skiftende former for ovenlys og sidelys og dagsfrie zoner giver rige muligheder for præsentation af museets samling af færøsk billedkunst, samt skiftende udstillinger af færøsk og udenlandsk kunst.

I sine samlinger råder museet bl.a. over et betydeligt udvalg af Sámal Joensen-Mikines' (1906-79) værker, deriblandt en repræsentativ række hovedværker. Mikines-afdelingen vil givevis udgøre tyngden i den nye basisudstilling, der iøvrigt skal afspejle færøsk billedkunst fra fuglemaleren Tiðrikur á Skarvanesi (1802-65) til det yngste slægtled af malere, billedhuggere, grafikere, tekstilkunstnere og keramikere.

I samarbejde med Nordens Hus på Færøerne og Nordisk Kunstsentrums på Sveaborg ved Helsingfors arbejdes der frem imod at indrette et grafisk værksted i Listaskálin. Værkstedet skal stå til rådighed for de færøske kunstnere. Men vor intention er i høj grad også, at værkstedet, hvortil der skal knyttes gæsteatelier og bolig, skal være et sted, hvortil kunstnere fra andre lande kommer for at arbejde.

Vi tro på, at Færøerne kan være et attraktivt sted for kunstnere at rejse til, og vi ser frem til, at det grafiske værksted om få år kan fungere som et samlingssted for kunstnere og medvirke til øget kontakt over landegrænserne.

Listasavn Føroya

The Faroese Museum of Art

The Art Society of the Faroes, *Listafelag Føroya*, founded in 1941, has without doubt had great significance for artistic life in the Faroes. In 1948 a public art collection was established, partly at the instigation of the Art Society, and in 1970 the art gallery, *Listaskálin*, was completed. In the summer season a selection of the collection has been on display in the gallery, and for the rest of the year various temporary exhibitions have been arranged.

In 1989 the Faroese government set up an independent institution known as *Listasavn Føroya* – the Faroese Museum of Art – which took over the collection and began at once to plan the establishment of a new museum of art connected to the existing 20-year-old gallery.

The new Museum of Art, with the same name as the original gallery, *Listaskálin*, will be opened on the 18th of July, 1993. It was designed by architects Niels Frithiof Truelsen and J. P. Gregoriussen. The new extension is 1,000 m², increasing the total area to 1,400m². The new complex is situated in the picturesque surroundings of the town's forest, and a five-minute walk from the Nordic House.

A varied interior landscape with alternating sources of natural lighting from skylights and side windows, as well as areas free from daylight, provides rich possibilities for the presenta-

tion of the Museum's collection of visual art, and for temporary displays of Faroese and foreign art work.

Among its collection, the Museum has an important selection of the works of Sámal Joensen Mikines (1906-79), including a representative series of his major works. The Mikines section will certainly be the central feature of the collection – a collection that reflects Faroese visual art from the bird painter Tiðrikur á Skarvanesi (1802-65) to the youngest generation of painters, sculptors and graphic, textile and ceramic artists.

In collaboration with the Nordic House in the Faroes and the Nordic Art Centre at Sveaborg near Helsinki, plans are to establish a graphic workshop in the Museum. It will be available for Faroese artists to use, but our intention is also for the workshop, with its adjacent guest rooms and studios, to be a place where artists from other countries can come to work.

We believe that the Faroes can be an attractive location for visiting artists, and we hope that in a few years the graphic workshop can function as a meeting point for artists and contribute to increased contact beyond national boundaries.

Fimm Føroyingar, Fem Færinger, Five Faroese
Norðurlandahúsið í Føroyum and Nordisk Konstcentrum
© Tekst: Bent Irve, Bárður Jákupsson and Norðurlandahúsið í Føroyum
© Art: Bárður Jákupsson, Amariel Norðoy, Marius Olsen,
Torbjørn Olsen and Tróndur Patrusson
Layout: Ingi Joensen
Photo: Per á Hædd
Translations: Marjun Jespersen, Birgit Remmel,
Kate Sanderson
Type-setting: Hestprent, Tórshavn
Printing: Prentsmiðjan Óddi, Reykjavík
Cover: Bárður Jákupsson/Ingi Joensen
ISBN: 951-8955-34-4
ISSN: 0783-9030 Nordisk Konstcentrum utställningskatalog 1993/1